

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 4T/94/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6420010434
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 01. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Medveď
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2021:6420010434.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom v konaní pred samosudcom JUDr. Jozefom Medveďom, na hlavnom pojednávaní dňa 20.1.2021, v trestnej veci proti obž. R. U., pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. c/, ods. 3 písm. d/ Tr. zákona, takto

rozhodol:

Obžalovaný R. U., nar. XX.X.XXXX v U. T., trvale bytom R., W. XXX, t. č. v Ústave na výkon väzby a v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica, uznáva sa za vinného, že

od mesiaca september roku 2008 až do dňa 18.02.2020 s výnimkou obdobia kedy bol vo výkone trestu odňatia slobody a následnej podmienke (09.01.2015 do 20.11.2018) v obci R. v rodinnom dome č. XX v časti obce W., svojim správaním ubližoval J. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom R., W. č. XX, mal. P.B. nar. XX.XX.XXXX a mal. O.B. nar. XX.XX.XXXX, takým spôsobom, že keď bol pod vplyvom alkoholu, tak ich neustále v noci budil, tým, že sa vracal neskoro domov, nehľadiac nato, že všetci spávajú v jednej miestnosti, pričom stále si niečo rozprával, mumlal, hundral, prevracal, padal na zem, rozlieval jedlo, kde týmto konaním im nedovolil spať a všetci ráno vstávali unavení a nevyspatí, tiež počas komunikácie s poškodenou a maloletými deťmi používal veľa vulgarizmov, v kombinácii s hlasným krikom, kde poškodenú takto oslovil počas dňa aj 50 krát, čo navodzovalo u nich strach, deťom často nadával, hovoril im, že sú sprosté, neschopné, že nič nevedia, ďalej ho iritovalo ich prívetivé konanie, tiež mával stále výbuchy zlosti, výkyvy nálad, poškodenej sa vyhrážal zabitím, pod vplyvom alkoholu nevedel vyhodnotiť nebezpečnú prácu, často zadával maloletým deťom pracovné úlohy neprimerané ich veku, pod vplyvom alkoholu trpel depresiami a rozprával sa s fiktívnymi mužskými aj ženskými bytosťami, čím vzbudzoval u nich obavu, poškodená spolu s maloletými deťmi museli doma skrývať nebezpečné a ostré predmety v obave o svoje zdravie a život, v stave opitosti vykonával pred všetkými v dome v miestnosti na zem a do postele svoje potreby, pozeral pred nimi porno a onanoval, ďalej z nevysvetliteľných príčin polieval okolie domu benzínom, dehonestoval vzdelávanie, obmedzoval im príjem finančných prostriedkov, deťom ukladal neprimerané práce a úlohy z dôvodu, aby trpela ich matka, pričom takýmto správaním u J. U., u mal. P.B. a mal. O.B. vyvolával dlhodobý, neustály strach, nervozitu, neistotu a izoláciu od okolitého sveta,

t e d a

- blízkej osobe spôsobil psychické utrpenie ponižovaním, pohŕdavým zaobchádzaním, vyhrážaním, vyvolávaním strachu a stresu, násilnou izoláciou, citovým vydieraním a iným správaním, ktoré ohrozovalo ich fyzické a psychické zdravie, bezdôvodným odopieraním oddychu a spánku, nútením k opakovanému vykonávaniu činnosti vyžadujúcej ich neúmernú fyzickú záťaž vzhľadom na ich vek a spáchal taký čin závažnejším spôsobom konania - po dlhší čas a na viacerých osobách,

č í m s p á c h a l

- zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. c/, ods. 3 písm. d/ Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. b/, písm. j/ Tr. zákona.

Z a t o s a o d s u d z u j e :

Podľa § 208 ods. 3 Trestného zákona v spojení s § 38 ods. 2, ods. 5 Trestného zákona, § 39 ods. 1 Trestného zákona na trest odňatia slobody vo výmere 5 (päť) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Trestného zákona súd obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 73 ods. 2 písm. d/ Trestného zákona v spojitosti s § 74 ods. 1 Trestného zákona súd obžalovanému ukladá ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou.

o d ô v o d n e n i e :

Prokurátorka Okresnej prokuratúry v Žiari nad Hronom podala dňa 6.8.2020 na tunajšom súde na obv. R. U., nar. XX.X.XXXX v U. T. obžalobu sp. zn. 2 Pv 77/20/6613 zo dňa 6.8.2020, pre skutok právne kvalifikovaný ako zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. c/, ods. 3 písm. d/ Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. b/, písm. j/ Tr. zák., ktorého sa mal dopustiť na skutkovom základe ako je uvedený vo výroku o vine tohto rozsudku.

Samosudca Okresného súdu Žiar nad Hronom vykonal na hlavných pojednávaniach dokazovanie výsluchom obžalovaného R. U.; výsluchom svedkyne poškodenej J. U. a svedkov J. F., L. F., P. F., J. U., Y. J., S. X., W. X., J.. J. X., R.. J. A., J.. G. X., J.. J. Y.; výsluchom súdnych znalcov J.. H. U. a J.. P. U.; prečítaním zápisníc o výsluchu svedkov J. U. rod. Y., podľa § 263 ods. 3 písm. a/ Tr. por.; prečítaním zápisníc o výsluchu mal. svedkov - poškodených K. U. a R. U., podľa § 263 ods. 1 Tr. por.; prečítaním znaleckých posudkov - znalca z odboru psychológie J.. P. U. pod č. 38/39/40/41/2020 a znalkyne z odboru zdravotníctva a farmácie, odvetvia psychiatrie J.. H. U. pod č. 92/93/94/95/2020, podľa § 268 ods. 2 Tr. por. so súhlasom obžalovaného a prokurátora; prečítaním listinných dôkazov nachádzajúcich sa v súdnom spise podľa § 269 Tr. poriadku.

Obžalovaný R. U. na hlavnom pojednávaní po zákonom poučení o svojich právach v zmysle príslušných ustanovení Trestného poriadku vyhlásil, že je nevinný. Vypovedal, že sa zoznámili, keď manželka kúpila od jeho matky dom na R.. Hovorila, že jej sen je agroturistika, vozenie ľudí, westernové jazdenie. V roku 2006 si založil živnosť a potom tento ranč. Začali podnikat'. Mali 6 koní. Manželka začala, že keď sú kone, treba aj kravu, tak kúpila, jednu, druhú, tretiu. Mali len pozemky okolo domu, kúpila dom s pol hektárovým pozemkom, čo bolo veľmi málo. Jemu sa podarilo vybaviť 18 hektárový pozemok od urbárskej spoločnosti Žakiel. Tým začali poberať aj dotácie. Manželka začala zvyšovať stavy zvierat. Jej deti L., P. a J. s tým pomáhali, tak to išlo. Bola to ťažká robota, ale dalo sa to stíhať. Nastávali stresy. Ona vždy niečo chcela, mali kone, potom kravy, potom potrebovala prasce, kozy. Keď ušli, hľadali ich niekoľko hodín aj v noci. Išlo to do takého stresu a chaosu. V roku 2014 začala manželka vymýšľať s ovcami, tak že dobre, na jar kúp. Miesto toho, bolo 20. septembra, zastal traktor s vlečkou a vyložili tam asi 20 oviec. Každé jedno zviera kúpila ona a starostlivosť ostala na ňom. Keď dovezli tie ovce, už to fakt nezniesol, opil sa a urobil blbosť, že sadol do auta. Išiel dole do dediny a zastavili ho policajti. Prišiel o vodičský. Mesiac nato išiel pre krmivo a na tom istom mieste ho chytili policajti znova, tak mal marenie. Postavil ovčín, ale neboli peniaze na krytinu. Dotácie dostali v decembri, tak krytinu doniesli tesne pred Vianocami. Tak 25. decembra sedel na streche a šrauboval plechy. Začiatkom januára ho bolel zub, tak išiel k zubárovi a potom stretol kamaráta, s ktorým si sadli do krčmy na R.. Do krčmy prišla manželka, ktorá všetkým ponadávala, narobila bordel. On zostal v krčme. Prišiel večer domov. Doma boli zamknuté dvere, tak zaklopal, že čo robíš, otvor. Tak mu nadala, že môže ísť tam kde bol. On bol už v koncoch. Mal prerobený vzduchový pištoľ na flobertkové náboje. Chcel to na zabíjanie prasiec. Z blbosti zobral pištoľ, zabúchal na okno, že keď chceš, aby som išiel do prdele, tak idem, pozri, strelím si do hlavy a bude pokoj. V tom ona odomkla dvere, vyšla von, že čo robí sprostosti. Otočil sa a vystrelil. Bol to flobertkový náboj. A dostal 2 roky. Odsedel si to. L. otvoril dvere, bol pri dverách a prišla ku

nemu manželka. Je tam celá veranda a on bol na kraji domu. Bolo trestné oznámenie za nebezpečné vyhrážanie, ale ona to stiahla. Ako sa dočítal tak, že on ju prehováral. Ona mu sama povedala, že to stiahla a súdiť ho budú len za nedovolené ozbrojovanie. Trest si odsedel. Manželka chodila na návštevy. Dohodli sa, že sa vrátia k tomu, čo ich bavilo, čo chceli robiť - agroturistka, jazdenie, že dajú preč všetok dobytok. Chceli prediť zvieratá a nechať si pár koní a nejakú kravu. Majú 50 hektárov a na tie dostávajú dotácie. Na dotácie je potrebné 0,3 dobytčej jednotky na hektár, čiže na 50 hektárov 15ks zvierat, ale majú 10 koní, 10 somárov, skoro 70 oviec, skoro 30 kráv, kozy. Teda majú dobytčie jednotky na 150 hektárov. V januári 2018 zase manželka kúpila plemenného býka skoro za 4 tisíc eur. Peniaze mala z dotácií. Dotácie chodili na ňu. V poslednom období to bolo do 20 tisíc. Dotácie boli raz ročne, okrem 2019, kedy dotácie nedostali. Tak z predaja kráv nebolo nič, lebo majú býka, budú teľce. Prišiel rok 2019 kedy sa rozprávali v januári, že kúpia koňa do bričky na vozenie ľudí, s čím súhlasil. O pár týždňov však kúpila ďalšieho koňa, bričku a postroj, hoci majú tri bričky. Vtedy sa našťval, že dobre, staraj sa, už mám toho dosť. V marci kúpila zase teľa, hoci majú skoro 30 kusov dobytky. V apríli našla na internete kravu, že teľce sa predávajú a kúpia kravu. Celé leto strávil v traktore s robením sena. V auguste boli 4 týždne vkuse táborov, čo všetko si odšľapal on s koňmi a manželka varila. Za peniaze čo zarobili kúpila ďalšie kozy, sedlo, blbosti. Všetkých hospodárskych zvierat mali tak 120 kusov. Vtedy sa opil, povedal jej, že nevládze ďalej, že keď chceta zvieratá, tak nech pochopí čo znamená sa starať o zvieratá a on ide robiť. Začal chodiť do roboty od septembra 2019. Každý deň chodieval do T. a každé ráno vozieval deti do školy. Len niekedy išli z Podhoria na montáže. Čo sa týka jeho vzťahu k manželkiným deťom, vnímal ho tak, že v podstate vychádzali, robili spolu, bola to starostlivosť o zvieratá. Čo ho P. opísala ako alkoholika čo nič nerobí. On ju napr. každú nedeľu vozil do U. Bystrici, kde bývala u manželkinej matky a nestíhala spoj z Podhoria. Tiež ju vozieval, keď chodila do Žiliny. Na otázku či mali s týmito deťmi nejaký konflikt odpovedal, že ho našťvalo, keď J. v tom 2014 zavolať policajtov. To bol ten incident so zbraňou. On nechcel vtedy nikomu ublížiť. Mal vypité, bol to blbý skrat, ktorý potom oľutoval. Inak s jej deťmi nemal nejaké konflikty. Na otázku či sa v domácnosti používali vulgarity odpovedal, že určite nie tak ako je to v obžalobe, že príde a nadáva deťom, že sú sprosté. Keď aj zahrešil to je pravda, ale nikdy voči nim, že ty si..., nebolo to voči nim, ale vo všeobecnosti. Určite nie, že sa ho deti boja, že majú pred ním strach. Majú dve spoločné deti R. a K.. R. bol jeho prvé dieťa, bol to jeho miláčik, stále na ňom nalepený, všade musel ísť s ním. Manželka bola voči R. vi dosť odmeraná. Zmenilo sa to potom, keď mu manželka narozprávala aký je blázon a chcel ich zabiť. To bolo po tom incidente s pištoľou. Na otázku ohľadne alkoholu uviedol, že v dávnejšej dobe sa toho popilo viacej, keď mal 20-25 rokov. Začalo sa to meniť, keď sa začala meniť situácia, že prestávali robiť agroturistiku, ktorú chceli robiť a začali robiť úplné nezmysly - chovanie zvierat. To bola záťaž, keď robíte niečo z čoho nemáte nič ani radosť, ani peniaze. Keď prišiel z basy v roku 2016 bolo to s alkoholom veľmi málo. Bolo vtedy aj obdobie, že nepil nič. Ale ani pred tou basou určite nepil denne. Keď bola nejaká oslava, partia, vypilo sa toho viacej, keď boli príležitosti. Do krčmy išiel tak raz za mesiac, raz za dva mesiace. Nikdy sa nestalo, že by nenastúpil do práce, že by mal vypité. Na otázku či boli obdobia, že by „ľahal šnúru“, odpovedal, že to manželka vysvetľuje ako by bol opitý 24 hodín denne. Vypil si večer, mal vypité a ráno vstal, porobil čo treba, večer sa zastavil v krčme a vypil pár pív. Jasné, že nebol triezvy, ale nebol ani ožratý. To, keď sa opakovalo 2-3 dni, tak to ona nazvala šnúrou. Keď bol pod vplyvom alkoholu nebol nikdy agresívny, len sranda, blbosti, žiadne bitky, hádky ani v krčme. Stalo sa, že si nepamätal, ale nie často. Bol sa liečiť, keď mu bolo zle a prehnal to s pitím, niečo pomiešal. Manželka urobila paniku a lekárke narozprávala že je alkoholik. Bol na nástupnom vyšetrení a vlastne mu nič nebolo na druhý deň podpísal reverz a išiel domov. Myslí si, že bol manželkou využitý, teda získať pozemky a ako lacná pracovná sila. A keď raz povie, že už naozaj stačí, tak obvinenie o ktorom sa mu ani nesnívalo. Príjmy mali z dotácií, ktorí brala manželka. Okrem toho mali príjmy hlavne z táborov v auguste a keď sa spravila nejaká zabíjačka alebo sa predali zvieratá. Teda pevný príjem nebol. On si nabral pôžičky, kde nakúpil stroje s tým, že predajú zvieratá a povypláca sa to. Zvieratá sa ale nepredali a pôžičky mu zostali, čo bolo okolo 350,-Eur plus platil telefóny, naftu, benzín, a iné. Majú 50 hektárov, väčšina je pri dome, ale sú aj parcely kus od domu a nedá sa tam ani autom prejsť. On začínal pracovať ráno o 5., 6. hodine a končil večer o piatej, niekedy o ôsmej a keď boli tábory aj do noci. Deti vozil do školy od toho septembra ako začal pracovať, dovtedy chodili autobusom. Manželke ostali zvieratá, o ktoré sa musela starať. Potom nedostali dotácie. Od konca augusta, ako jej povedal, že to bude robiť ona, tak videl na deťoch, že je zmena. Keď boli s ním, tak sa spolu bláznili, blbli a keď tam bola manželka, ostávali voči nemu odmerané. Ona im rozprávala veci aký jej darebák, aký je neschopný. Na otázku či sa stávalo, že chodil domov pod vplyvom alkoholu a budil ich odpovedal, že ak ich zobudil, nebolo to úmyselne. On, manželka, deti R. a K. bývali dole na prízemí. Manželkine deti v podkroví a predtým v letnej kuchynke, ktorú v roku 2007 prerobil. Táto je mimo domu. Od roku 2007 do 2011 tam bývali L. s J.om. P. bývala v Bystrici. V roku 2011 dokončil podkrovie, tak išli bývať na

podkrovie, aj P., keď chodila cez víkendy domov. Tam bývali dovtedy, kým neodišli v r. 2016. Keď sa vrátil z basy, tak v letnej kuchynke ako aj na podkroví našiel bodrel, smetisko. Manželke niekoľkokrát povedal, že vyprace letnú kuchynku, pristaví tam traktor, vlečku a odvezie smeti. Manželka zakaždým, že nestaraj sa to toho, že to sú jej veci. Keby jej na tom záležalo a nechce s ním bývať, tak mu povie vyprac si letnú a choď tam spať alebo do maringotky. Majú dve obytné maringotky. Jej deti bývali v podkroví od roku 2011 do 2016 alebo 2017, kedy ako posledná odišla P.. Na otázku či si pamätá na nejaké situácie s pílu, sekerou a pod., odpovedal, že pílu, sekeru, nože používal jedine pri práci a nikdy s nejakým úmyslom vyhrážaním alebo zastrášaním. Na manželku, deti sa nikdy nezahnal motorovou pílu, sekerou ani iným predmetom. Okrem toho, keď tieto používal pri práci, nikdy motorovú pílu, sekeru ani iný predmet nechtyl a na nikoho sa nezahnal. So sekerou sa musíte rozháňať, aj s pílu, keď opilujete stromy, dvíhate ju hore, ale tam som len ja a moja hlava. Na otázku aké práce vykonávali deti R. a K. odpovedal, že dokopy nič, len ich zavolať, keď išiel niečo robiť, napr. zapnúť kosačku, hrabačku. Opravovať bicykle, aby to videli, aby sa niečo naučili, nie preto, že by ich tam potreboval. Stalo sa, že menil plášte na traktore a bol tam R., ktorému tam ostala ruka a manželka začala robiť paniku. S tou rukou ale nemal nič, nemal ju vôbec poškodenú. Potom niekedy v auguste 2019 sa stalo, že rozoberal prístrešok, mal tam povýťahované dosky a R. tam behal a stúpil na klinec. Hneď ho zobral do auta a išiel s ním k lekáre. Mal len prepichnutú papuču a malú červenú bodku, inak nič. S deťmi k lekárovi chodil možno 10 krát, aj keď bolo nejaké očkovanie a pod.. Na rodičovské združenia chodila manželka. Na otázku či ho deti videli pozeráť porno odpovedal, že áno, to sa priznal, ale nemyslí si, že ho videli. Myslí si, že toto všetko sa deje, lebo jednoducho odmietol poslúchať. S manželkou mali vzťah, nebolo to tak, že si od ráno do večera nadávali, vrieskali po sebe. Normálne sa rozprávali, srandovali. A krik išiel samozrejme aj od manželky voči nemu. A čo sa týka jej správania voči deťom, tak napr. J. jej niekedy v roku 2012 -13 povedal, že ty si matka psychopatka. Také záchvaty, keď dostávala, tak navrieskala, ponadávala, ale vedeli, že nič nespraví. Bolo tiež obdobie, keď R. nemala rada o on nemal rád ju, vyhodila ho za dvere a musel ísť na verandu. Aj K. sám matke povedal, že si presne pamätá, že ho trikrát vyhodila za dvere. On sa nikdy nevyhrážal manželke, deťom ani nikomu zabitím, ublížením. Jedine čo povedal vtedy, že ak s ti nepáči, tak si odpálím hlavu alebo v takomto zmysle, ale aj to nemyslel vážne. Na otázku čo robil, keď sa vracal domov opitý odpovedal, že cesta mu trvala tak 10 -15 minút v takom stave, ale záležalo aj či už bola tma a pod.. Je to z krčmy asi kilometer po ceste a ďalších asi 300 metrov cez poľnú cestu alebo 200 metrov cez horu do kopca. Keď prišiel, ak bol hladný sa nejedol a ľahol si spať. Väčšinou, takých 90 percent deti ani nevedeli, že prišiel. Ráno, keď vstávali on už bol hore. V období po výkone trestu chodil domov opitý z krčmy tak raz za mesiac, za dva mesiace. Určite nie, že bol napr. týždeň v kuse opitý. Na otázku či zadával deťom pracovné úlohy neprimerané ich veku pod vplyvom alkoholu, odpovedal, že nikdy a ako uvádzala manželka, tak pod vplyvom alkoholu nič nerobil. Decká nemali u neho žiadnu robotu, čo by mali stabilnú. Len ich zavolať, že podte pomôcť, aby sa niečo naučili a nič ťažké to nebolo. Na otázku, že je popísaný incident, že polieval okolie domu benzínom sa vyjadril, že to bolo pár dní predtým ako bolo začaté toto trestné stíhanie. Boli pri ohrade kŕmiť zvieratá. Vrátili sa domov k prístrešku, kde mal bandasky - benzín a naftu. Mal pomiešané bandasky a mal nádchu, tak to nerozoznal podľa čuchu. Namočil kúsok papiera do bandasky a zapálil. Keď sa manželka vracala, videla, že vzbíkol oheň a pýtala sa čo to zapaluje, tak jej povedal, že nevie či je to benzín alebo nafta. Bol pri aute, mal tam bandasku, lievnik, tak ona videla že ide k autu lievať tam benzín. Nevie teda prečo toto povedala. Bol tam prítomný len on a manželka. Aj traktor - starý Zetor sa štartoval tak, že sa namočil papier do nafty a dal sa do sacieho potrubia, čo vyzeralo, že sa ide zapáliť traktor. Na otázku či si myslí, že zo strany manželky došlo k ovplyvňovaniu detí odpovedal, že áno a k veľkému. V jeho vzťahu k K. a R. bolo všetko v poriadku. Oni nemali dôvod, aby mali mať z neho obavy. Manželka je manipulátor. Vie, že prvý impulz na prešetrenie situácie v rodine bol od lekárky. Povedala jej to manželka, tak ako to hovorila učiteľke, jeho švagrinej a jej blízkym. Keď sa naposledy rozprával s lekárou, keď bol s R.m asi v auguste, kedy stúpil na klinec, bolo všetko v poriadku. Aj učiteľke manželka narozprávala, že ju bije. Nikdy nevidel, že sa ho mal. R. bojí alebo by nechcel s ním ísť. Vozil deti ráno autom do školy a tiež chodieval pre nich, keď išli ku sestre P., zavolať o koľkej ide domov a išiel pre nich. Na otázku či mu napadlo, keď išiel opitý z krčmy domov, ísť spať napr. v maringotke alebo, keď mali letnú kuchyňu, odpovedal, že to nepokladal za potrebné a teraz sa tam nedalo bývať. Nikdy to nebral, že je to nejaká hrozba. Keby manželka povedala, vyprac si letnú a choď tam spať, tak ide a nie je problém. Keby povedala, že nechod do domu, keď si ožratý, choď spať do maringotky, nemal by s tým problém. Nikdy mu to ale nepovedala.

Svedkyňa poškodená J. U.vá na hlavnom pojednávaní vypovedala, že keď kúpila dom na R., tak sa zoznámila s manželom. R. rok bolo spolužitie veľmi dobré, v tom čase nepil. Zobrali sa. Po čase sa im narodilo dieťa. Krátko na to začal piť a ona spoznala tú druhú jeho podobu, keď bol úplne iný.

Nevedela ako veľmi sa dokáže človek zmeniť. Bol agresívny, odchádzal z domu preč aj na celé dni a ich nechával doma. V noci prichádzal, jednak sa ho všetci báli, budili sa, ale on ignoroval jej prosby, aby opitý neprespával pri nich, že je im to nepríjemné. Keď bol triezvy, tak vychádzali dobre, ale keď bol opitý, to bolo nekontrolovateľné. Jej tri deti z prvého manželstva žili s nimi, ale kvôli napätej situácii odišli z domu. Keď bol manžel vo väzení, tak jej deti veľmi pomáhali. Čakala na neho v zmysle, že sa z väzenia vráti, sľuboval, že nebude piť, čomu uverila. Po skončení podmienky ale začal znova nekontrolovateľne piť a bolo to ešte horšie. Začal piť ešte viac a mali aj finančné problémy. Hlavný problém bol alkohol a všetko ostatné by sa dalo zvládnuť. Snažila sa nájsť nejakú cestu, prosila ho o protialkoholické liečenie. V čase, keď mu bolo veľmi zle sa dostal do Kremnice. Odviezli ho s jeho bratom D. U.m a on aj súhlasil, ale z Kremnice prišiel o pár dní domov. Liečbu odmietol. Z dobrého a šikovného chlapa sa pod vplyvom alkoholu stal človek, ktorého nevedela spoznať a všetci sa ho báli. Pod vplyvom alkoholu robil nerozvážne veci, bol veľmi agresívny voči nim. Fyzicky im síce neubližoval, ale veľmi na nich kričal, rozprával sa s bytosťami, ktoré nikto nevidel, čo bolo v čase hlbokkej opitosti, to im spôsobovalo strach, motal sa po dome, okolo domu. Hovoril veci, ktoré u nich vzbudzovali strach, nakoľko žijú na samote, tak sa báli čo z toho je schopný zrealizovať. So synom R.m chodila aj do psychologickéj poradne, lebo mal problémy v škole. Jeho správanie v škole bolo zvláštne, neštandardné. Podpísali sa na jeho psychických stavoch aj tie prebdené noci. Na otázku ako sa obž. správal k jej deťom z prvého manželstva odpovedala, že časom to bolo vyhrotené, nepríjemné, správal sa ku nim zle. Bolo to psychického charakteru a nebolo ani jej príjemné znášať ako sa ku nim správa. On bol dosť náladový i v čase, keď mu chýbal alkohol. Na otázku ako sa správal obžalovaný pod vplyvom alkoholu odpovedala, že v prvom rade jednoducho zmizol, išiel z domu a prišiel o niekoľko dní. Nevedela kde odchádza, telefón nechal doma a tak ani nevedela, či odišiel alebo či sa mu niečo nestalo, či nie je niekde v priestoroch farmy. Bola to neistota. Keď býval opitý chodieval aj ku svojej matke. Ako často to nevie, lebo keď nebol doma, nevedela kde spí. Ona sa o neho bála a on si pritom v podstate išiel oddýchnuť od práce, od rodiny a všetkej zodpovednosti. A bolo to zlé pre nich, lebo v čase, kedy majú robiť robotu dvaja, ju robila sama. A v prípade, ak príde domov, jej pud sebazáchovy nedovolí zaspáť, takže bývala nervózna ako človek bez spánku, čo je základná fyziologická potreba. Mal potom také dni, že len ležal v posteli a ľudia z dediny to vyhodnotili, že ako ťažko pracuje.... Striedali sa u neho obdobia pomerne pravidelne, keď bol pracovitý, šikovný, otec detí a potom ďalšie obdobie, kedy potreba alkoholu bola tak silná, že sa to odrážalo na jeho správaní, kedy bol výbušný a nepríjemný. To ďalšie obdobie nasledovalo, že jednoducho odišiel a pil a neboli to len jeden, dva dni. Fľaše bývali doma poskrývané všade, chodil do krčmy, ku kamarátom a nevie kde, takže ťažko mohol ten súčet jeden subjekt vyhodnotiť, keď to takto spával do kopy. A po tých pár dňoch už doma ležal a užíval lieky proti bolesti. Vtedy, keď situáciu považovala za veľmi nebezpečnú a vedela, že je manžel nahnevaný, má agresívnu náladu, tak odniesla deti spať niekde inde. Bolo niekoľko ľudí v T., ktorí jej boli ochotní pomôcť a prichýliť deti. Starší syn R. to vnímal úplne jasne a vedel vzhľadom na to, že ona sa ide vrátiť domov, že to riziko u nej zostane. Keď manžel prišiel domov opitý, tak sa potácal, padal, popadali veci, do ktorých narazil. Správal sa nekultúrne, bol napáchnutý od dymu a smrdel od všetkého čo sa cestou vyvával. Viackrát ho videli ľudia v dedine ležať a pod.. Dosť im to ublížilo aj čo sa podnikania týka, lebo keď prišiel takto opitý a boli tam hostia, tak odišli. Ona chcela zachovať rodinu, nechcela prísť o manžela a otca svojich detí. A v časoch keď nepil bol šikovný a zodpovedný. Pre ženu je najväčšia trauma, keď má manžela vo väzení. Nie je toto pozícia, ktorú by chcela cieľavedome docieľiť, teda mať deti, farmu a byť na všetko sama. Na otázku prečo bol manžel vo väzení a či si pamätá čo sa vtedy udialo odpovedala, že za nedovolené ozbrojovanie. Prišiel vtedy opitý a vykrikoval. Bála sa ho pustiť. Prvý a jediný krát zamkla dvere a on sa dobíjal dnu, kričal. Napokon vytiahol zbraň a odznel výstrel. Oni mu chceli tú zbraň zobrať a strhla sa neprehľadná situácia. Komunikácia s ním nebola zrozumiteľná. Chcela docieľiť len to, aby tú zbraň pustil z rúk a nechal ich normálne vyspať. Po tom nešťastnom výstrele, ktorý nastal v čase, keď ona stála pred ním a syn sa mu snažil zbraň vyraziť z ruky, tak zavolali policajtov, lebo už nevedela čo ďalej. Nevedela čo má ďalej robiť, len sa hrozne bála o svoje deti. V čase tej opitosti manžela jej to prišlo veľmi nebezpečné. Pre ňu to bolo komplikované vyhodnotiť, v tom momente to považovala za hrozbu pre svoj život, nebola na takúto psychickú záťaž pripravená, keď niekto drží v ruke zbraň a kričí. V čase kedy to prebehlo nepočula nič také, že zabije seba. Tú informáciu, že on tvrdil, že vraj chcel zabiť seba sa dozvedela až po nejakom čase. Celý ten konflikt trval dosť minút a skončil tým, že jeho vystretá ruka mierila smerom na ňu a dospelý syn L. mu skočil po ruke z bočnej strany a tú zbraň mu vyrazil. Ten moment, kedy na ňu vytiahol zbraň je pre ňu nezabudnuteľný v jej živote. Výpoveď v trestnom stíhaní za nebezpečné vyhrážanie nakoniec stiahla, snažila sa mu pomôcť. Nechcela mu priťažiti, aby mal ďalší paragraf, čo ho obvinia. Na otázku aký mal vplyv alkohol na manžela odpovedala, že bol šťastný, spokojný. To bolo jediné, kedy ho videla v poslednej dobe usmiateho, keď sedel v krčme medzi kamarátmi. Nevie prečo

prichádzal ku nim domov, keď ani ju, ani tú ich spoločnú prácu nemal rád, prečo prichádzal v stave, keď je opitý. Mal alternatívu spať v dedine u kamarátov alebo u matky. Rodičovský dom je pár metrov od krčmy. Veľmi veľakrát ho prosila nech nechodí opitý ku nim spať, že to je zlé pre ňu, pre deti, že je nevyspatá, že sa takto nedá existovať. Ale napriek tomu to robil. Druhýkrát nikdy dom nezamkla po tej skúsenosti so zbraňou. Na otázku či ako manželka boli spolu na nejakom výlete odpovedala, že boli na jednom v Čechách. Vtedy ju hlboko ranilo, že sa manžel opil a keď odchádzala v noci okolo druhej spať, komunikoval tam s jedným mladým dievčaťom a do izby už potom neprišiel. Cítila sa veľmi nepríjemne, keď ráno vychádzali zo svojich izieb a ona jediná vyšla bez svojho partnera. Ako ženu ju to dosť ranilo. Potom už asi spolu nešli nikde. Na otázku či sa v ich domácnosti často používali vulgarizmy odpovedala, že manžel často a pravidelne používal vulgarizmy. Na otázku ako to bolo s prácou, ktorú chcel manžel, aby vykonávali mal. deti odpovedala, že práca na farme je pre niekoľko dospelých ľudí. Dvaja dospelý ju dokážu vykonať pokiaľ ju vykonávajú naozaj každý deň zodpovedne. Pokiaľ sa práca nevykonáva a nahromadí sa, už nie je možné to dobehnúť alebo len s veľkými stratami. Pokiaľ tam manžel nebýval, čo bolo v mesiaci dosť veľa dní alebo ležal v posteli a nebol schopný pracovať, tak tie práce nebolo možné spraviť. Manžel volával ku práci aj tieto menšie deti. Aj ona ich volávala, ale snažila sa nájsť takú hranicu, kedy je to pomoc matke a je to únosné, kým manželov prístup bol iný. Často mala pocit, že jej to prišlo nepríjemné. Pokiaľ vypadol on kvôli alkoholizmu z pracovného procesu a prišla nevyhnutná vec, ktorá nezniešla odklad ani o minútu, tak pomáhali deti, ktoré tým suplovali prácu svojho otca. Teda bola paradoxná situácia, že otec leží opitý v posteli a syn pomáha matke s robotou, ktorá je otcova robota. Na otázku či si pamätá nejaký incident pri práci detí odpovedala, že áno. Keď sa R. pricvikla ruka do traktorového kolesa. Prišlo jej nerozvážne a nebezpečné žiadať, aby dieťa vopchalo ruku do gumeného traktorového kolesa, ktorá je veľmi silná a následne mu tú ruku pricviklo - zachytila mu zápästie a dieťa žalostne plakalo a bol problém mu vybrať tú ruku. Párkrát jej prišli tie náhody také zvláštne, keď na ňu manžel zozadu pustil nejakú skriňu a mala pomliaždené lýtko a on sa odvolával na to, že ide o nehodu, nedorozumenie. A niekedy jej tie nehody a nedorozumenia prišli ako dosť časté. Čo sa týkalo bývania, tak v domácnosti majú na prízemí miestnosť tak 5 x 4 metre, ktorá je spojená s kuchynkou a samostatne je kúpeľňa a WC. Hore je podkrovie, ktoré nie je dokončené, nie je tam kúrenie a po bokoch chýba izolácia. Nie je obývatel'né. Keď bol manžel prvýkrát vo väzení, vymenila dole kúrenie a je urobený vývod aj hore, je to pripravené, ale peniaze na dokončenie už nevyšli. A vtedy už boli samy, tak boli dole a ušetrili peniaze na kúrenie. Spávali spolu v miestnosti na prízemí. Manžel mal samostatnú posteľ, deti spávali na poschodovej posteli, kde dole je dvojposteľ a hore jedna. Medzi posteľami je max. 3 metre priestor. Tieto menšie deti spávali často pri nej, hlavne keď sa báli. Staršie deti predtým spávali hore na podkroví. Podmienky tam boli ťažké, ale vtedy tam mali iný spôsob kúrenia. Mimo domu je letná kuchynka, ktorá bola vytopená, keď boli privalové dažde. Potom tam uskladňovali len krmivá a pracovné veci. Nejaký čas bola prevádzkyschopná. Na otázku či sa jej manžel vyhrážal odpovedala, že svojím spôsobom bol veľmi opatrný v tom ako formuloval vety, takže presná formulácia, ktorá by spadala pod konkrétny paragraf neodznela, ale spôsob akým s ňou komunikoval a celý štýl jednaní v nej evokoval pocit ohrozenia. Bála sa. Tých vyhrotených situácií bolo každý mesiac hneď niekoľko. Na akýkoľvek neúspech alebo problém a nemusel byť nejaký závažný, manžel reagoval nepríjemne, čím ďalej to bývalo horšie. Išlo o slovné veci, ale s tým vedomím akú on má fyzickú silu a ako sú ďaleko od všetkých ľudí, čo by mohli pomôcť. Bolo jej jasné, že jediný spôsob je byť ticho a pretrpieť si tieto záchvaty zúrivosti. Pri práci s pílou, pokiaľ ho niečo rozčúľilo, tak nahlas kričal a nekoordinovane sa s tým pohyboval. Sú to neutrálne výkriky, ale pokiaľ je tam jediná, ktorá sa tam nachádza... a tá agresivita slovná, a to čo drží v rukách, ako sa s tým oháňa, tak to boli pre ňu veľké obavy. Naozaj nevedela čo nastane, veľmi sa toho bála. Tá miera hnevu a intenzita toho výbuchu jej prišla dosť silná na to, aby človek stratil kontrolu nad tým čo robí. Pokiaľ bol v jej blízkosti opitý chlap, ktorý po nej ziapaľ, tak sa triasla, po chrbte jej stekal studený pot, triasli sa jej ruky, nevedela čo robiť, ako sa zachovať. Kritické obdobie bývalo aj vtedy, keď už veľmi silno cítil potrebu ísť sa opiť. To bývali časy, kedy najpruďšie reagoval. Keď bol opitý, tak sa snažila to ospravedlniť tým, že naozaj nevie čo robí. V čase kedy ležal doma, tak nebol schopný ničoho, bol v takom vegetatívnom stave. Keď tie záchvaty zúrivosti už bývali časté, tak im všetkým bolo jasné, že nastáva deň, kedy zmizne. Je pravda, že prišla aj do krčmy so zámerom, aby manžel stade odišiel domov. Krčmárku p. X. zo začiatku prosila, kým si z nej nezačala robiť srandu. Manžela prosila, aby išiel domov, ale nikdy ho domov nedostala. Bola aj v tej druhej krčme a personál je vysvetľoval, že on tam už chodí opitý, že častejšie chodí piť do druhej krčmy. Ponúkla im aj finančné odškodnenie, aby mu nenalievali alebo dodržia nejakú mieru, ale to odmietli. Na otázku či si pamätá čo sa stalo, keď mal syn 3 mesiace odpovedala, že si pamätá, že keď syn ležal vedľa nej na posteli a vtedy manžel spával s nimi vedľa na tej veľkej posteli a ovracal dieťa. Keby nebola hore, tak sa dieťa zadusí. To bolo jej prvé veľké sklamanie. Na otázku, keď vedela, že obž. má prísť domov pod vplyvom alkoholu

ako fungovali v domácnosti, odpovedala, že sa báli. Vtedy vždy zo stola, z drezu a kade tade odpratávali nože. Predstava, že po miestnosti, kde leží otočená chrbtom chodí niekto kto nevie, že ona je jeho manželka, lebo ju oslovuje cudzím menom a pod., kto sa dokáže za maličkosť nahnevať..., tak nechcela, aby predmety, ktoré by im mohli ublížiť boli na viditeľnom mieste. Odpratávali všetky nože, aj sekery, tieto skrývali, aby ich nevidel. Schovávala si aj doklady, po tej situácii s kreditnou kartou a aj jej občianskym preukazom, ktorý sa tiež vyskytol nevedno prečo u neho a tiež ho dlho hľadala. Doklady potrebuje a nechce, aby boli zneužitú. Prišlo jej to z hľadiska bezpečnosti rozumnejšie ako sa obávať. Ona poprosila deti, vzhľadom na to, že sú mimo dediny, aby v prípade, že jej bude ublížené, že bude zranená, deťom vysvetlila, že je dôležité, keď voľakde utečú sa skryť, aby si zobrali aj mobil a zavolali pre ňu pomoc, že treba zavolať aj záchranku a policajtov. Ak by sa ocitli v takejto situácii, že v prípade streľby musia utiecť. Mali tam uskladnený aj benzín a naftu v kanistrách a obž. sa motal okolo toho, kopal a mumlal aj veci toho titulu, že to podpáli. Ona nevedela do akej miery je to vážne. Na podpálenie domu, kde je polovica drevo jej prišlo veľmi jednoduché to podpáliť. Deťom musela vysvetliť, že v prípade, že by k tomu došlo, aby sa nestalo, že utečú hore na podkrovie, tam sa skrývajú a zhoria. Je pravda, že spísala aj závet. Prišiel čas, kedy už neverila, že sa to všetko podarí. Keby nemala deti, robotu a povinnosti voči zvieratám, pokiaľ by tie malé deti boli dospelé, samostatné alebo by bolo lepšie riešenie pre ne ako ich vlastní matka, tak určite by spáchala samovraždu. Prišlo jej to ako rozumné zariadiť veci týmto spôsobom. Kvôli tým dvom malým deťom to ale nemohla spraviť. Teda áno, tú možnosť zvažovala každý deň, ale vedomie, že by tým ublížila deťom a jej pocit zodpovednosti bol silnejší ako zvoliť toto jednoduchšie riešenie. Na otázku, či riešila s deťmi také otázky ako je hrob matky odpovedala, že si myslí, že deti aj na smrť matky, pokiaľ je to veľmi pravdepodobné treba pripraviť. Ale išlo len o hrobové miesto, otázku kde chce byť zakopaná. Táto vec nesúvisí s tým, pokiaľ uvádzala tie skutočnosti ohľadne toho ako majú deti reagovať napr. pokiaľ by chcel otec podpáliť dom, mal by v ruke zbraň alebo by sa jej niečo stalo. Na otázku ako fungovali, keď bol manžel vo väzení, odpovedala, že nastali ťažké časy. Od štyroch subjektov reálne hrozila exekúcia. Topili sa v dlhoch. R. a K. boli maličká a staršie deti pomáhali. Celkom sa vytrápili, aby dosiahli nejaký normálny stav. Manžela chodila pravidelne navštevovať, posielala mu fotky detí a farmy, písala listy. Bol vo výkone trestu v Sučanoch. Celý čas ju zavádzal rečami, že budú zase šťastní a ona tomu verila až po ten moment ako začal zase piť a kedy spravil aj tú vec s tou slečnou. Čo sa týkalo peňazí, neboli nikdy bohatí, bolo to s peniazmi vždycky zlé. A išlo o to, že pokiaľ nemajú peniaze, tak jej prišlo veľmi nerozumné míňať ich na alkohol a drahé lósy. Manžel pil veľa, množstvo fliaš bolo všade a sú tam aj doteraz. Prišlo jej smutné, že sa borili s existenčnými problémami a on míňal peniaze na niečo čo nie je zmysluplné. Na otázku či manžel dával deťom peniaze odpovedala, že áno, ale vždy išlo o to, že ich nechal opakovane poprosiť a znova poprosiť. Ona ho i prosila, aby sa zamestnal, písala mu životopisy, posielala ich s tým, že zamestnanie by mu mohlo pomôcť aj zo závislosti. On trvalé zamestnanie odmietal aj kvôli tomu, že by nemal možnosť sa kedykoľvek opiť. Je pravda, že podávala žiadosť o rozvod, ale keď sa to manžel dozvedel, tak ju prehovoril, aby to nerobila, že to skúsia, že on piť nepotrebuje. Doslova táto veta odznela. Sľúbil, že nebude piť. Ona manžela v čase triezvosti naozaj ľúbila. Takže žiadosť stiahla. Písala ich pravidelne, ale pokiaľ nebol doma alebo ležal opitý v posteli, tak by to ani nemohla ísť podať. Časovo by to nestihla. A pokiaľ už normálne pracoval, tak tie vzácne dni, kedy si normálne rozumeli tak tie netrúvali žiadosťou o rozvod. Bol to neustály kolobeh. A rozvod by jej situáciu nevyriešil. Na ďalšiu otázku prečo keď podala návrh na rozvod to nedotiahla do konca, odpovedala, že mala strach, že jej ublíži. Telefonovali jej zo súdu, keď sedeli v aute. Manžel počul rozhovor, kde ju vyzvali, že ak žiada o oslobodenie od súdnych poplatkov, má doložiť nejaké dokumenty. Tu nešlo o podanie žiadosti o rozvod, išlo o to, čo urobí, keď bude najbližšie opitý s vedomím, že sa chce rozviesť. Išlo o tento druh strachu pred jeho následnou reakciou. Na otázku či nechcela obž. vyhodiť z domu, odpovedala, že ona do úplne posledného dňa verila tomu, že manžel prestane piť, že si uvedomí, že má krásnych zdravých synov a budú spolu šťastní ako boli na začiatku. Vzhľadom na prácu, ktorá je naviazaná na pôdu ona nevedela odísť. Pokiaľ by jej práca umožňovala odísť, tak určite by odišla. Kvôli pôde sa odísť nedalo a nakoniec tam má aj nehnuteľnosť, tak nemala kam odísť. Najradšej by utiekla, len s vedomím, že zvyšok života strávi v azylovom dome a nechá prácu, ktorá je súčasťou jej života a naplňuje ju. Na otázku aký bol vzťah obž. s jej deťmi, odpovedala, že sa k nim nesprával dobre, ale väčšinou boli porozdeľovaný, lebo farma je veľká, tak pokiaľ je na opačnej strane, nevidí veci, čo sa udejú inde a často nevedela posúdiť, či je nezhoda, nedorozumenie a s čím to súvisí. Keď manžel vyhodil syna J. z domu to sa dozvedela po 2 týždňoch a ju to hlboko ranilo. Ten dom kupovali z peňazí zarobených spoločne s jeho otcom, takže jej prišlo neseriózne poslať dieťa preč. Dozvedela sa to neskoro, v podstate náhodou od ďalšieho z detí. Manžel jej to ani nepovedal. Čo sa týkalo intímneho života s manželom, bola spokojná. Problém nastal keď bolo opitý a vyžadoval od nej intímny život, čo bolo veľmi neprijemné a on veľmi naliehal. Na otázku kvôli komu sa farma rozrastala, pribúdali zvieratá, odpovedala, že farma bola prispôsobená na

počet ľudí, ktorí tam pracovali. Boli tam piati dospelý ľudia, takže pre 5 ľudí bola farma a jej členenie vyhovujúce. Nepočítala akým spôsobom budú odstránené tri dospelé deti. Teda skôr ubúdali ľudia ako pribúdali zvieratá. Nachádzajú sa v koeficientoch, ktoré sú platné pre všetkých farmárov. Zvieratá sa rozmnožovali a nákupy prichádzali z hľadiska požiadaviek, ktoré stanovuje legislatíva a Únia, pričom predpisy sa z roka na rok menia. Takže ak prišla investícia takéhoto charakteru, tak preto, že sa vráti, že sa tie podmienky musia dodržať a je i pravidelne kontrolovaná. Napr. pokiaľ je kontrola, pri ktorej by mohli uložiť pokutu, ktorá niekoľkonásobne presahuje hodnotu plemenného somára alebo je možnosť uchovať vhodné zviera na plemenitbu, tak je ekonomicky výhodnejšie kúpiť zviera ako platiť pokutu. A tiež predávali produkty napr. kozie syry, o ktoré bol záujem zo strany bratislavských turistov. Kôň bol na agroturistiku a pod.. Nákup zvierat bol čisto z ekonomických dôvodov. Vie si urobiť kalkuláciu, čo je výhodnejšie, je ekonómka. Všetky opatrenia ako nákupy zvierat robila v záujme rozvoja farmy a dosiahnutia zisku. Čo sa týka peňazí, tak dotácie chodili na jej účet a tieto peniaze spoločným spôsobom míňali. Jej výpisy účtu sú v účtovníctve a manžel k nim mal prístup. Veci čo financovali sa dohodli. Ohľadne nákupu, čo sa týka vecí potrebných pre strojový park, o tom rozhodoval viac menej manžel, to bola jeho kompetencia a ako chlap sa do toho rozumel lepšie. Čo sa týkalo zvierat a krmiva, v tej časti rozhodovala ona, aj čo sa týka domácnosti, keďže i varila. Vo veľkej miere boli sebestačný. Pokiaľ išli na spoločný nákup, tak vedeli kúpiť čo potrebujú. Inak keď chodil manžel do roboty, tak sa zastavil v obchode a niečo kúpil, ale nákup, ktorý potrebovali pre normálne fungovanie domácnosti, aby mohla niečo uvariť na to nemal ochotu. On si chcel riešiť veci vo svojej réžii, išiel do obchodu, kúpil párky a rožky. Keď ho poprosila, aby ju zobral, pretože vie posúdiť v obchode čo je výhodné v dobrej cene a tomu prispôbiť jedálny lístok, tak ju nezobral, nebola vôľa. A stále hovoril, že nemá peniaze. Manžel mal aj kartu od účtu, na ktorý chodili dotácie. Odvtedy ako bolo zavedené euro, ona peniaze s kartou nevyberala. Dokonca sa stalo, že jej karta sa našla za posteľou pána Šedivoka, čo je alkoholik z dediny, a to potom ako kartu niekoľko dní hľadala. Prehľadala celý dom a nebolo jej vysvetlené, prečo je kartička v dedine za posteľou nejakého ožrana. Až keď matka toho pána to našla, tak sa nejakým spôsobom vrátila. Peniaze nezmizli, no bola vystresovaná z toho. Ona určite finančné prostriedky nedávala pre seba alebo na nejaký druh zábavy. Všetky financie, ktoré boli určené na farmu, vrátane strojov uhrádzali z účtu a s nákupom obaja súhlasili. Pôžičky, o ktorých vedela mali spoločné Home Credit a Quatro a tieto boli uhrádzané v plnej výške. Ešte bola jedna pôžička VÚB banky. Pokiaľ sa predali zvieratá, tak peniaze prevzala ona alebo manžel a ak sa predalo niečo cennejšie napr. plemenný býk, peniaze išli cez faktúru a účet. Teraz keď bol manžel vzatý do väzby si našla aj druhé zamestnanie, lebo si potrebovala zarobiť a časť práce - agroturistiky, postúpila iným ľuďom, nakoľko to vyžaduje veľa času, tak vedela, že to nebude časovo stíhať. Manžel pil aj počas obdobia ako začal chodiť do práce od toho septembra. Vie o niekoľkých súvislých dňoch, kedy nenastúpil do práce a bol doma. Ako bol dohodnutý na výpomoc, na práce so zamestnávateľom nemala vedomosť. Peniaze, ktoré manžel zarobil, tak niečo minul aj na rodinu, ale keď mala závažné problémy, prosila ho, aby sa aspoň delili na poisťky detí alebo sa poskladali na účet za elektrinu, lebo mala zablokovaný účet a má aj hypotéku na dom, takže mohli prísť aj o dom, tak jej pomoc odmietol, že on toľko peňazí nezarába. Oni mali časť peňazí aj v hotovosti doma. Peniaze určené na domácnosť a veci, ktoré nešli do firemného účtovníctva nekontrolovala. Napriek tomu, že boli naozaj v núdzi a tiesni, manžel peniaze míňal na alkohol. A všetci vrátane detí videli množstvo žrebov, ktoré nakupoval. Išlo o drahé žreby, lotérie. Kedykoľvek sa vyskytol niekde v meste a pod., tak míňal dosť veľa peňazí okrem alkoholu na lotérie. Na otázku či si pamätá na incident s benzínom a tú tendenciu obžalovaného poľiať dom, odpovedala, že obž. priamo nepoľial okolie domu benzínom, ale proste vošiel do prístrešku, kde boli bandasky a s nimi hýbal. Už nevie presne čo tam robil, bola niekoľko metrov odtiaľ, ale vedela čo sa tam nachádza a počula, že ide o kovové bandasky, čo bolo zjavné. Pomedzi jeho nejasný krik počula aj tú tendenciu, v tom stave veľkej opitosti spomínal aj tieto alternatívy. Nedalo sa to nebrať vážne, bola to pre ňu strašidelná predstava, že k niečomu takému môže dôjsť. Bol v tom prístrešku, pamätá si na tú noc, ale našťastie dom nezapálil. Na otázku prečo si s mal. deťmi nezriadili samostatnú spáľňu odpovedala, že nepotrebuje mať samostatnú spáľňu, ale potrebuje mať dýchateľný vzduch v miestnosti a pokoj pri spánku. Spáľňu svoju má na prízemí a je s ňou spokojná. Jej vadilo to, že obž. chodil opitý po dome, čo stačí na to, aby nespala alebo sa zobudila. Vedľa je kuchyňa, je to polouzavretý priestor, nie sú tam dvere. A schody vedúce na podkrovie sú pre mal. deti strmé, bolo by to pre ne nebezpečné. K. v noci vstáva a chodí po dome, pokiaľ by si nevšimla, spadol by po schodoch. Tri dospelé deti z domu odišli a dve malé deti spávali dole na prízemí. V letnej kuchynke je uskladnené krmivo pre zvieratá, granule pre psov. Keď tam bol triezvy manžel bola spokojná a šťastná, to čo jej vadilo bol opitý človek pohybujúci sa po dome. A ten hluk je počuť aj hore. A keby mali radiátor, tak by manžel prestal piť? To spolu nesúvisí. Manžel ich v stave opitosti vyhľadával, takisto on mohol spať na podkroví, v maringotke, v letnej kuchynke alebo inde. Maringotka je plne zariadená, sú tam posteľe,

paplóny. Aj ho prosila, aby spával v čase opitosti v maringotke, ale neurobil to. Je pravda, že v letnej kuchyni má odložené aj svoje osobné veci a stalo sa, že manžel spálil jej veci, ako pracovné oblečenie, obuv, čo bolo pre ňu znepokojujúce. Videla ho pri ohnisku, aj mu povedala, že si neželá. Na otázku či ju obž. niekedy bil odpovedala, že nie, ale vždy keď bol opitý, dodržiavala vzdialenosť takú, aby vedela utiecť. Neudrel ju, ale viackrát sa stalo, že pri práci vraj nedopatrením na ňu čo to pustil a spôsobil jej zranenia. A určite sa aj zahnal neraz. Stalo sa tiež, že bol veľmi nahnevaný a s naštartovanou pílou sa zaháňal a vrieskal. Zaháňal sa okolo seba, dookola a vulgárne kričal ako krísta, boha, kurva a pod.. Ona stála meter od neho a široko ďaleko nikto ďalší nebol. Potom sa od neho pratala preč. Mal nejaký výbuch zlosti. Či bol opitý nevie, lebo medzi opitosťou, kedy nie je schopný vstať z postele a pitím popri práci je veľký rozdiel. Na otázku ako to prebiehalo, keď prišiel manžel domov opitý a či mu volala kedy príde, odpovedala, že telefón nechával doma. A striedal aj krčmy a kamarátov. Domov sa vracal podľa toho o koľkej zavrel krčmu a či ešte našiel ďalšieho kamaráta, bolo to o pol noci, o jednej, druhej, ale aj o štvrtej, teda vždy hlboko v noci. Po zatvorení krčmy zostával v dedine. Ona išla pre neho len v takom čase, kedy ešte dúfala, že bude pomerne triezvy, aby sadol do auta. Keď ho išla hľadať, zastala s autom pred obchodom, poštou, vošla do jednej krčmy, do druhej a ak tam nebol išla preč. Keď obž. prišiel domov, prebiehalo to tak, že sa potácal, padal, mal nekoordinované pohyby, väčšinou už predtým niekde popadal, tak prišiel špinavý. Veľakrát sa mu nedarilo prezliecť, vyzliecť, boli dni, keď mu dávala dole topánky a veci musela odnášať von, lebo boli znečistené, bol to nepríjemný smrad. Jedlo zjedol veľmi škaredým spôsobom alebo prevrátil stôl, popadli veci na zem. Vždy odpratávala predmety, ktoré cestou stretol, aby mal koridor a nechala i svetielko rozsvietené, aby si neublížil, keď príde. Niekedy sa rozprával s nejakou neexistujúcou bytosťou, raz so ženou, raz s chlapom. Bola to zmätočná komunikácia ako dialóg. Trvalo to niekoľko minút. Pre jedno z detí to prišlo aj zábavné, ale braček R. sa z toho vydesil. A vydesila sa aj ona, lebo tá predstava, že vidí pred sebou niekoho ďalšieho... Na otázku aké práce dávala robiť mal. R. na farme za posledné dva roky, odpovedala, že ak niečo robil, tak celé jeho zaťaženie bolo len v rámci jeho fyzických schopností primeraných veku. Chodil s nimi napr. raz do týždňa preložiť ohradu - niesol paličky alebo pomáhal so sieťou, ktorá je ľahká. Je to len o trezlivosti, aby to rozložili. Fyzicky náročné roboty mu nedávala. Pokiaľ boli napr. utečené zvieratá a bola sama, tak jej išiel R. pomôcť, to ale boli krízové situácie, kedy boli samy alebo manžel ležal opitý doma a hrozilo nebezpečenstvo, že sa zvieratá dostanú napr. na cestu a pod.. Na otázku odkiaľ vedel mal. K., že sa otec bratovi vygrcal na hlavu odpovedala, že od nej, ale tá informácia nebola určená jemu. Tú informáciu si musel vypočuť, čo ju mrzí.

V súlade s ust. § 278 ods. 2 Tr. por. súd pri svojom rozhodovaní prihliadal len na skutočnosti, ktoré boli prebraté na hlavnom pojednávaní a opieral sa o dôkazy na hlavnom pojednávaní vykonané. Podľa § 2 ods. 12 Tr. por. hodnotil dôkazy podľa svojho vnútorného presvedčenia, založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivito i v ich súhrne, nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Po vyhodnotení vykonaných dôkazov jednotlivito a vo vzájomných súvislostiach súd dospel k záveru, že obžalovaný R. U. sa dopustil skutku tak ako je uvedený vo výrokovej časti tohto rozsudku a tento právne kvalifikoval ako zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. c/, ods. 3 písm. d/ Tr. zákona. V danom prípade boli naplnené i znaky kvalifikovanej skutkovej podstaty tohto zločinu, spočívajúce v jeho spáchaní závažnejším spôsobom konania tzn. po dlhší čas a na viacerých osobách s poukazom na § 138 písm. b/, písm. j/ Tr. zákona. V zmysle ust. § 127 ods. 4 Tr. zák. sa za blízke osoby považujú okrem iných tiež príbuzný v priamom pokolení a manžel. Podľa § 127 ods. 12 Tr. zákona sa viacerými osobami rozumejú najmenej tri osoby. Z hľadiska subjektívnej stránky sa jedná o úmyselný trestný čin, ktorý je už v základnej skutkovej podstate zločinom (§ 11 ods. 1 Tr. zák.).

Obžalovaný R. U. sa ku spáchaniu činu nepriznal. Je však priamo usvedčovaný výpoveďami svedkyne poškodennej J. U., mal. poškodených R. U. a K. U., závermi súdnych znalcov J.. H. U. a J.. P. U., ako i výpoveďami viacerých ďalších svedkov. Poškodená J. U. vá pred súdom vypovedala k jednotlivým okolnostiam žalovaného činu, pričom jej výpoveď súd vyhodnotil ako vierohodnú, nakoľko je podporovaná i ďalšími priamymi aj nepriamymi dôkazmi. Vo svojej výpovedi poškodená podrobne popísala všetky okolnosti uvedené v skutkovej vete rozsudku, ktoré sú podstatné vo vzťahu k právnej kvalifikácii skutku a napĺňajú vo svojom súhrne zákonné znaky zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby. V prejednávanej veci ide predovšetkým o psychické týranie tzn. konanie obžalovaného, ktoré bolo spôsobilé zanechať vážne následky na duševnom zdraví poškodených. Poškodená vo svojich výpoveďach potvrdila, že obžalovaný voči nej či mal. deťom nepoužíval priamo fyzické násilie v

zmysle napádania, bitia a pod. fyzických útokov, ale išlo o rôzne prejavy jeho správania (najmä v stavoch opitosti), ktoré u nich vzbudzovali strach, pocity ohrozenia, psychickú nepohodu a neustály stres. Jednalo sa konkrétne o zapalovanie a manipuláciu s benzínom, ktorý mali v bandaskách, kedy poškodená mala obavu, že obž. tento použije, aby podpálil dom, lebo sa tým vyhrážal. Pri spoločných činnostiach a prácach občas na ňu niečo pustil, zhodil napr. skriňu a spôsobil jej zranenie, hoci jej tvrdil, že má ísť o nepozornosť. Keď pracoval s motorovou pílou a ona bola v jeho blízkosti, tak sa s naštartovanou pílou zaháňal okolo seba, pričom kričal a nadával. S mal. deťmi vykonával práce, ktoré boli pre ne nevhodné, fyzicky náročné až nebezpečné a pri týchto došlo aj k poraneniu mal. R., mával výbuchy zlosti, kedy vrieskal a všetkým vulgárne nadával. V stavoch väčšej opitosti mal nekoordinované pohyby, chodil v noci po dome, rozprával sa s neexistujúcimi osobami, poškodených budil, znemožňoval im spánok, oddych, mal. deťom prípravu do školy a pod.. Najvážnejším incidentom bolo ohrozovanie so strelnou zbraňou, ktorý sa stal dňa 9.1.2015. Vtedy bol obžalovaný aj právoplatne odsúdený za zločin nedovoleného ozbrojovania (rozsudok tunajšieho súdu sp. zn. 1T/110/2015 zo dňa 1.7.2015). Trestné stíhanie za prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a/, b/ Tr. zákona však bolo zastavené podľa § 215 ods. 1 písm. b/ Tr. poriadku uznesením Okresnej prokuratúry Žiar nad Hronom sp. zn. 2Pv 48/15/6613, právoplatným dňa 19.5.2015 (č.l. 525 - 528 spisu). Poškodená zmenila svoju výpoveď, kedy najprv tvrdila, že sa manžel vyhrážal, že ju zabije, no následne sa rozhodla trestné oznámenie za nebezpečné vyhrážanie siahnuť, pričom vypovedala, že síce manžel kričal „zabije“, ale nemôže tvrdiť, že chcel zabiť ju alebo deti. Na hlavnom pojednávaní to vysvetlila, že chcela vtedy manželovi pomôcť, aby nebol stíhaný za ďalší skutok.

V prípravnom konaní boli vypočúvaní i maloletí poškodení R. U. a K. U., a to dňa 28.4.2020, pričom výsluchy sa uskutočnili zákonným spôsobom, aj za prítomnosti psychológa, obhajcu a opatrovníka. Poškodený mal. R. U. pri výsluchu v podstate uviedol, že s otcom sa im bývalo zle, lebo bol opitý a potom vrieskal, hučal. Vrieskal na všetkých, aj na maminu. Kričal, že nič nerobia. Otec pil často, každý mesiac, aj 10 dní do mesiaca. Keď mal vypité, tak sa k nim správal zle, hnusne. Aj keď nemal vypité, iba niekedy bol dobrý. Používal nadávky, nadával aj keď nepil. Nadával všetkým ľuďom. Na otázku či ocovi a mame pomáhali pri zvieratách odpovedal, že hej, museli, lebo potom furt vrieskal po nich. Bola to skôr ťažká robota. Na otázku či mal z otca niekedy strach odpovedal, že áno, lebo sa aj vyhrážal zabitím. Vyhrážal sa mame. Keď otec prišiel domov v noci opitý, tak ich zobudil veľakrát. Hľadal furt niečo, šramotil v chladničke, zobral si jedlo, vysypal si to na zem a jedol zo zeme. Chodil po verande, všetkým búchal. Všetko bolo špinavé, mal pod posteľou fľašky, pivo, oprdel stenu. Cez noc sa aj rozprával s niekým, oslovoval osobu, ktorá tam nebola. Keď bol opitý, furt hučal na mamu, ona mu vravela, nech prestane piť, ale on vravel furt, že podpáli dom. On zobral aj benzín, ale nevyliat ho. Skrývali nože, lebo on cez noc s tými nožmi chodil. Aj mama to skrývala, lebo sa báli, že niečo spraví. Na otázku či sa stalo, že musel ísť s K.om spať k niekomu inému, odpovedal, že áno, asi raz, dva razy. Mama sa bála, lebo to už bol asi deviaty deň čo pil. Odvtedy ešte išli na Drieňovú ku sestre spať. Sestra sa volá P.. Do školy chodili autobusom. Otec ich vozil iba teraz, keď mal prácu v T., čo je asi rok 2019. Na otázku ako sa malí, keď bol otec ešte predtým vo väzení, odpovedal, že dobre. Keď sa vrátil ešte bolo nejaký čas dobre, ale potom zase začal veľmi piť. Mal. poškodený K. U. obdobne uviedol, že s otcom sa im bývalo zle, nebolo to veľmi príjemné, lebo keď sa hrali, tak už hneď museli ísť robiť niečo, oco ich volal pomáhať. Pomáhali napr. hnoj, so senom, s vlečkami, potom aj skoro so všetkým. Museli robiť tie veci aj s mamou. Pre neho to bola práca ťažká a nerobil ju rád. Na otázku ako sa otec správal ku mame a k bratovi odpovedal, že zle. Kričal, nadával. Stále iba kričal. Volal ich na robotu, museli mu stále pomáhať a potom museli tie veci robiť, čo mal robiť on. On sa pri tej robote aj dakedy buchol a R. stúpil na klincec. Oco pil skoro každý deň, aj pálenku, pivo, vodku. Pil aj doma a chodil i do krčmy. Potom jedol zo zeme, aj rukami. Keď ho doma nenašli, tak jasné, že bol v krčme. Vrátil sa potom buď o polnoci alebo až na druhý deň. Keď prišiel z krčmy, nič nerozprával, išiel si ľahnúť a spať. Bol tam potom smrad, že sa tam ani dýchať nedalo. Mama bola strašne smutná. Na otázku či sa niekedy doma niečoho bál odpovedal, že hej strašne. Keď bol oco opitý, že im niečo urobí. Lebo raz sa bratovi aj vygrcal na hlavu, keď brat spal. Na otázku či ich aj otec bil odpovedal, že kričal, aj ich dakedy bil, udrel aj jeho, brata, dakedy aj mamu. Skoro každý deň nože schovávali, by ich otec nenašiel, potom by hocičo krájal. Mama ich raz poslala spať k sestriným kamarátom, aby radšej neboli doma, lebo niekoľko dní sa vtedy nevrátil. Keď teraz otec nie je doma je im dobre. Ani nechce, aby sa vrátil.

Usvedčujúcim dôkazom sú tiež výsledky znaleckého dokazovania. Zo záverov znaleckého posudku znalkyne J.. H. U. ako i výsluchu na hlavnom pojednávaní jednoznačne vyplynulo, že u obž. R. U. bol zistený syndróm závislosti od alkoholu, a to v treťom vývinovom štádiu s rozvinutou psychickou zločkou.

Zníženie ovládacích a rozpoznávacích schopností vplyvom alkoholu je u neho forenzne nevýznamné. Prítomná je alkoholová charakteropatia, oslabené morálne zábrany, strata racionálnej kontroly, je nekritický k požívaniu alkoholu a jeho správanie pod vplyvom alkoholu môže byť rizikové pre okolie. Motivácia skutku nebola chorobná. Pošk. J. U.vá bola vyšetovaná 29. mája 2020. V čase vyšetrenia už nebolo prítomné duševné ochorenie. Retrospektívnou analýzou získaných informácií znalkyňa diagnostikovala adaptačnú poruchu s obrazom protrahovanej depresívnej reakcie so suicidálnymi úvahami. Ochorenie vzniká následkom pôsobenia stresogénnej záťaže, ktorá viedla k vyčerpaniu kompenzačných mechanizmov. Týchto záťažových faktorov zistili u poškodenej viacero, jednak sa jednalo o neprimerane veľkú fyzickú záťaž (prevádzka farmy), finančné problémy s dotáciami, pričom sa jednalo aj o záťaž v tom zmysle, že jej chýbala opora partnera pri riešení týchto ťažkostí. Konflikty s partnerom v stavoch opitosti, ktoré musela znášať a boli tomu vystavované aj deti. V tom období, kedy mala poškodená vyčerpané kompenzačné mechanizmy sa u nej dostavovali veľmi silné suicidálne úvahy, ktoré mali trvať asi pol roka. Odbornú pomoc vtedy nevyhľadala a v čase vyšetrenia už takéto symptómy prítomné neboli. Suicidálne úvahy boli u nej veľmi závažné. Znalkyňa k tomu uviedla, že poškodená skutočne uvažovala o tom, že spácha samovraždu do takej miery, že mala vyhliadnutý strom, zisťovala pozemok, na ktorom sa nachádza, komu patrí, aby niekomu nespôsobila starosti ako bude znášané jej telo, keď sa obesí. Mala to premyslené do detailov a mohla taký skutok spáchať. Jedinou brzdou prečo to neurobila boli jej dve maloleté deti. Faktorov, prečo tie príznaky u poškodenej neskôr odzneli bolo tiež viac - doriešilo sa súdne konanie (dotácie) a už boli finančné prostriedky, obžalovaný bol vzatý do väzby a odbudla tým záťaž v tom zmysle, že už nebol strach v akom stave príde domov a čomu budú deti vystavené. K obnoveniu kompenzačnej schopnosti dochádza elimináciou záťaže, teda postupne odbúdali tie záťaže, ktoré ochorenie spustili. Na otázku čo poškodená pociťovala ako príkorie zo strany obžalovaného odpovedala, že jeho stavy opitosti, to ako prišiel, v akom stave a samozrejme mala strach ako sa bude správať. Tým, že jej potom nepomáhal na farme, nebola tam opora. Na základe predchádzajúcej skúsenosti inštruovala deti, aby poschovávali ostré predmety, aby neboli v dosahu. U mal. K. nebolo zistené žiadne duševné ochorenie. Čo sa týka vyšetrovaného skutku, tento relatívne dobre zvláda celú záťaž, nakoľko sa jedná o emočne živé dieťa bez nejakej patológie. V čase vyšetrenia zistila u mal. R. depresívnu poruchu. Na jej vzniku sa podieľalo viacero faktorov. Jednak jeho genetická výbava, temperamentné charakteristiky, záťaž a traumy, ktorým bol vystavený. Tou najsilnejšou traumou bol skutok, ktorý bol vyšetovaný v minulosti, že bol očitým svedkom strelby pred ich rodinným domom. Samozrejme aj tie stavy opitosti u otca, kedy maloletý prežíval pocity odporu a hanby. Depresívna porucha u dieťaťa vznikla na podklade vonkajších faktorov, a to vyčerpanie, zaťažovanie dieťaťa fyzickou prácou, kumulácia negatívnych životných udalostí, čo sú konfliktné rodinné prostredie, disharmónia, alkoholické excesy s neprimeraným správaním otca a potom sú tam temperamentové charakteristiky. Dieťa malo pocit, čo aj tak vysvetľovalo, že ako keby potreboval zastať rolu otca, keďže videl, že tento absentuje v pomoci na statku a tak mal potrebu matke pomôcť, napriek tomu, že vedel, že je to nad jeho sily. Bola tam i taká informácia, že sa zobudil, keď bol otec opitý, že sa stalo, že sa obnažil a masturboval alebo sa zobudil na sex medzi rodičmi, čoho sa zľakol alebo, že ho chytil medzi nohami, uhryzol na pery, čo vnímal veľmi negatívne. Maloletý sa pri ďalšom dopytovaní úplne zablokoval a nechcel o tejto téme rozprávať. U mal. R. nebol zistený syndróm týranej osoby, aj keď u neho niektoré symptómy našli. Depresívna porucha sa prejavovala najmä celkovou inhibíciou, utiahnutosťou, neistotou, pocitmi osamelosti, chýbaním prežívanej radosti, zníženým sebavedomím, občasnými suicidálnymi úvahami, kognitívnym zhoršením, nesústredenosťou a únavou. Matka bola inštruovaná, aby vyhľadala s dieťaťom odbornú pomoc detského psychiatra. Mal. R. bol na prvý pohľad dieťa, ktoré bolo utiahnuté, smutné, submisívne, málo komunikatívne a bolo evidentné, že k takej výraznej zmene nastalo pri tom prvom skutku, kedy sa jednalo o traumatický mutizmus a vtedy dieťa navštevovalo aj psychológa. Maloletý povedal, že keď otec odišiel do väzby, tak pocítil úľavu. Pocítili to obe deti. K. deti, teda aj mal. K. hovorili, že sa cítia lepšie možno preto, že nie sú doma hádky, nemusia sa báť v akom stave príde otec domov. R. dokonca hovoril, že sa nechce s otcom stretávať. Správanie otca pod vplyvom alkoholu vyvolávalo u detí aj stres, lebo tá situácia bola napätá, bol to konflikt, nevedeli čo urobiť, je to veľká psychická záťaž a bolo to často. Na otázku či považuje za vhodné zo strany matky preberať s deťmi ako sa správať, keď bude mať manžel zápalky a bude chcieť zapáliť dom, keď bude mať zbraň, bude matka zranená a pod., či také vyjadrenia matky mohli v deťoch vyvolať určitú formu strachu, znalkyňa odpovedala, že vhodné to určite nebolo, nakoľko deti boli zaťahované do vecí a konfliktov, do ktorých absolútne nemajú byť zaťahované. Vyplýva to však z osobnostnej štruktúry matky, ktorá je introvertný typ a má potrebu všetko vyriešiť nejakým spôsobom sama. Situácia sa dala riešiť inak, ale zrejme to poškodená v tom čase inak riešiť nevedela. Určite, keď rozprávate, že príde otec domov, treba niečo schovávať, tam strach u detí bol. Treba si ale uvedomiť, že toto nebola príčina, ale to bola reakcia matky, ktorá tú situáciu riešila. Keby

nebola príčina - že otec takto domov prišiel, tak niečo také vôbec nemusia riešiť. Ak prežijete niečo, že na vás niekto miery zbraňou, čo mala poškodená spojené s nejakou situáciou, tak ten strach je veľmi silný a samozrejme sa prenáša aj na okolie. U poškodenej neboli splnené diagnostické kritériá pre syndróm týranej osoby ani na posttraumatickú stresovú poruchu. V čase vyšetrenia u nej trvalé následky neboli. Poškodená má dobrú adaptačnú schopnosť, ale súhra tých faktorov, ako ich pomenovala bola taká, že kompenzácia sa úplne minula a pristúpila až k bilančnému hodnoteniu samovraždy. Na otázku či počas rozhovorov s mal. deťmi znalkyňa spozorovala, že by boli na rozhovor pripravované alebo usmerňované čo majú hovoriť, odpovedala, nie. Tá spleť otázok je postavená tak, že dokážu odhadnúť, kedy dieťa hovorí svoje myšlienky alebo či je niekým nainštruované.

Znalec z odboru psychológie J. P. U. k výsledkom svojich znaleckých vyšetrení vypovedal, že u obžalovaného nenašiel významné patologické rysy osobnosti. Miera agresivity je u neho bežná. Je však pravdepodobné, že pod vplyvom alkoholu môže dochádzať k impulzívnym reakciám. Vplyvom alkoholu dochádza k uvoľneniu agresivity hlavne v domácom prostredí, čo vyplýva zo svedeckých výpovedí manželky a detí, pričom v obci alebo zamestnaní nebolo popisované, že by sa správal agresívne, že by mal konflikty. Podľa výpovedí, pod vplyvom alkoholu padal, potácal sa, rozlieval jedlo, vykrikoval, rozprával sa s neexistujúcimi bytosťami, pričom manželka a deti sa báli, že im môže ublížiť, schovávali predmety, aby im neublížil a boli vyhrážky, nadávanie, čo sú verbálne prejavy agresivity. Stáva sa, že človek sa v domácom prostredí správa pseudo uvoľnenejšie a menej sa kontroluje, ako v cudzom prostredí. Obž. má problémy s užívaním alkoholu a dochádza k cyklickému pitiu, teda nejakú dobu dokáže byť bez výraznejšieho konzumovania alkoholu, ale potom dôjde k niekoľkodňovému pitiu. Ľudia, ktorí pijú cyklicky, pijú v tom období veľmi intenzívne a tie prejavy dráždivosti sa prejavujú práve v období pred tým začatím pitia, kedy je nervózny, podráždený a môže byť aj impulzívny. Teda zvýšená miera dráždivosti je prítomná tiež pri abstinenčných príznakoch. Čo sa týka poškodenej J. U., táto má dostatočné pamäťové schopnosti, aby vedela správne reprodukovať obsah svojich zážitkov. Osobnosť je dostatočne adaptabilná na to, aby dokázala zvládať záťaž. Je aj sebaapresadzujúca. Mala psychické problémy, čo bolo psychiatrom uzavreté ako depresívna reakcia so samovražednými myšlienkami. Príčin tam mohlo byť viac, nemuselo to byť len samotné pôsobenie jej manžela. Mal. K. je mladšie dieťa a pôsobí navonok skôr ako bezstarostné, hravé, šikovné a adaptabilné dieťa. Má sangvinické rysy a ľahšie spracováva prežívané udalosti, na rozdiel od mal. R., ktorý má tendencie k depresívnym rozladám. Ale neznamená to, že by ho to nezasahovalo, tiež to čo sa dialo doma prežíval ako záťaž. Má však lepšiu povahu na spracovanie nepriaznivých zážitkov. Tie zdroje záťaže boli rovnaké ako u mal. R.. Mal. R. U. bol aj v čase vyšetrenia depresívny, utiahnutý, čo súvisí aj s jeho povahovými črtami. Je introvertný, melancholický, robí si starosti, nemá dostatočnú adaptabilnú schopnosť. Vyskytli sa po tom čine so strelnou zbraňou známky selektívneho mutizmu, čiže nejakú dobu nerozprával alebo výberovo nerozprával napr. v škole. Obidve deti sú schopné zapamätať si aj správne vnímať priebeh prežitých udalostí aj ich dostatočne adekvátne reprodukovať. Sú sugestibilné a manipulovateľné na úrovni detského veku, teda ich veku, ale nezistili, že by ich výpovede boli ovplyvnené inou osobou. Deti pri výsluchu aj pri znaleckom vyšetrení vypovedali konzistentne. Na otázku či považuje za vhodné s mal. deťmi riešiť také otázky ako uvádzala matka, že s nimi rozoberala kde ju majú pochovať, keď otec zaútočí so zbraňou koho majú volať a či to nemohlo v deťoch podporiť strach voči otcovi, odpovedal, že to bolo zrejme v období, kedy mala matka depresívnu epizódu a sám by to asi nepoužíval pred deťmi. Ale ďalšia vec je, že ich takto chcela preventívne chrániť, aby vedeli ako majú reagovať, čo robiť, keby sa im niečo zlé stalo. A strach bol aj z toho reálneho pozadia otca, jeho príchodov domov v stavoch opitosti. Deti boli do určitej miery preťažované, tiaž mal pocit, že to bolo na ne veľa. Aj keby neboli zapájané do práce, ale už len to, že matka robila napr. do tmy, deti mali ísť spať alebo mať večeru, no museli čakať kým matka príde zo statku... Oni vnímali, že napr. ich spolužiaci nemajú toľko starostí, povinností, cítili sa nadmerne zaťažované, že boli zapájané do práce na farme. Do zdravej miery si však myslí, že deťom nezaškodí, keď pracujú. Závisí od tej miery, či bola dodržaná. V prežívaní detí bol pocit sklamania zo správania otca, jeho správanie sa im hnusilo, bolo im odporné a nepríjemné, prispelo ku zmene ich postojev k otcovi, že im nechýba a nechcú sa s ním stretávať. Ten postoj je pritom rovnaký u obidvoch maloletých detí. Vyšetrením nezistili u poškodenej syndróm týranej osoby, pričom zároveň poukázal, že je to kategória, ktorá v Medzinárodnej klasifikácii chorôb neexistuje, nejedná sa o psychologický ani psychiatrický pojem.

Ďalej boli pred súdom ako svedkovia vypočutí L. F., J. F. a P. F., deti poškodenej z predchádzajúceho manželstva, ktoré bývali s obžalovaným a poškodenou v spoločnej domácnosti približne v období 2006 - 2016. Všetci traja v podstate vypovedali, že s obžalovaným mali skôr také neutrálne vzťahy, nezbližili

sa, nevnímali ho ako rodinu a považovali ho jednoducho za človeka, s ktorým bývajú a pracujú na farme. Ako deti do vzťahu matky a obžalovaného nemohli zasahovať ani nič riešiť. Všetci traja potvrdili, že obžalovaný často požíval alkohol, potom prichádzal domov v neskorých nočných hodinách, čo bolo pre všetkých nepríjemné. Alkohol v domácnosti požíval jedine on. L. F. o.i. uviedol, že sa obžalovaného ako dieťa bál, lebo občas na nich zvykol kričať. Raz sa stalo, že ho udrel po tvári. Keď už bol starší, tak ho bral skôr ako kolegu, s ktorým pracovali na farme. Boli aj dlhšie obdobia, kedy obž. nepil vôbec a potom zase obdobia, kedy pil dlhší čas, trojdňové i dlhšie. Keď bol opitý, chodil domov neskoro, až po polnoci, tackal sa, zvykol prevrátiť nejaké veci, rozprával niečo, ale väčšinou mu nebolo rozumieť. Matka s menšími deťmi spávala na prízemí a oni ako staršie deti na podkroví. Predtým určitý čas mali izbu v letnej kuchyni, čo bol vedľajší domček. Stávalo sa, keď bola matka s obž. pohádaní, tak ich zvykla poslať ku starej mame do U. Bystrice. Matka viackrát rozmyšľala nad tým, že by sa odsťahovali i nad rozvodom, ale priamo odsťahovať sa nechcela, keďže tam mali statok a prácu okolo toho. Asi raz mala aj návrh na rozvod podaný, ale obž. ju odhovril. Matka chcela mať priestor, kde odíde kým to prehrmí. Sestra P. má podnájom v U. T., kde momentálne bývajú spolu. Keď si tento zabezpečovala, bola dohodnutá s mamou, že pokiaľ by bol nejaký problém, pokiaľ by museli odísť z domu, aby mali kde prespať. Bolo to z matkinej iniciatívy. On bol priamo prítomný pri tom a tiež zvažoval, že budú zdieľať spolu tieto priestory, teda on, P., matka a deti. To bolo asi 2,5 roka dozadu. Tiež vypovedal k incidentu so strelnou zbraňou. Vtedy sa stalo, že sa v noci zamkli, pričom obžalovaný bol vonku a niečo buchotalo vzadu v sklade s náradím. Potom zistili, že má v ruke zbraň, nevedeli čo majú robiť. Bola to vypätá a zmätočná situácia. Báli sa, lebo vonku bol človek so zbraňou, opitý a nevedeli čo chce urobiť. Ďalej si pamätá, že došlo k výstrelu, nevie už či mama mu vyrazila zbraň z ruky a on tú zbraň schmatol, utekal s ňou preč a schoval ju. Volali aj políciu. Svedok sa tiež vyjadroval ku vzťahu obžalovaného k vlastným mal. deťom, pričom vypovedal, že to bývalo podľa toho aké bolo u obžalovaného „nádodové obdobie“, teda občas spolu vychádzali veľmi dobre, ale stávalo sa, že sa ho deti priamo báli. Prečo sa báli obžalovaného nevie povedať, lebo to bolo vtedy, keď už nebýval doma, ale bolo to na nich vidno pri jeho občasných návštevách. Na otázku či mu matka hovorila, že by ju obž. udrel odpovedal, že nie, ale väčšinou hovorila, že sa ho bojí. Tiež mal pocit, že sa matka obžalovaného bála, hlavne keď mal vypité. Bola strašne vystresovaná. Svedkyňa P. F.ová rovnako potvrdila, že alkohol požíval iba obžalovaný a pokiaľ to tak bolo, mali len zlé skúsenosti. Zlé to bolo v tom smere, že sa nedoťahovali roboty so konca, nerobili sa, dochádzalo k chybám a pod.. A keď sa to vystupňovalo, často to skončilo hádkou, krikom, neadekvátnymi reakciami, nadávkami. Obž. zvykol nadávať najviac „do vzduchu“, ale niekedy aj osobám. Keď mal viac vypité, často si len ľahol do postele a nejak nedával o sebe vedieť, ale tie príchody bývali pre nich stresujúce. V prvom rade ho dlho čakali, lebo keď mal byť takýto nočný príchod, nevedeli zaspať. Keď prišiel, tak sa pokúsil urýchlene dostať k posteli, občas niečo pozhadzoval a oni sa mu v takej situácii snažili vyhnúť z cesty. Tie príchody boli nepríjemné. Mama skrývala ostré predmety s vysvetlením, že by ju mohol ohroziť. J. to v podstate ako bežnú súčasť toho, keď sa mal vrátiť v takom stave v noci, tak prebiehala táto príprava, že to poschovávala a dala nabok veci, o ktoré by mohol zakopnúť, zhodiť ich a poškodiť. Matka sa raz za čas pokúsila nejak s ním ten problém nadhodiť, ale vždy to skončilo dosť nepríjemnou a nebezpečnou hádkou. Ona mala pocit, že sa matka obžalovaného bojí. Keď ho matka nechcela pustiť opitého domov k malým deťom spať a pod., aby to nemuseli vidieť, tak to sprevádzal krik a boli i také veci, že prišiel k vreciam s obilím, ktoré rozrezal a vysypal a matka sa bála, že urobí niečo aj so zvieratami. Ďalej si pamätá na udalosť, keď boli všetci doma a matka sa rozhodla, že opitého R. nechce pustiť dovnútra, takže zamkla dvere. On sa domáhal dnu a potom bolo počuť nejaký šramot zo zadnej časti domu. Matka sa zľakla, že ide zapáliť dom, tak išla von a nastal výstrel. Ona to nevidela, lebo sa vtedy bála vyjsť von. Volali s bratom J. om políciu. Brat L. bol vonku. Je pravda, že sa s matkou rozprávali o možnosti, že pre prípad, ak by sa cítila ohrozená doma, mohla by prísť prenocovať aj s deťmi ku nej do podnájmu v U. T.. Preto majú v podnájme aj tretiu izbu, ktorá sa nepoužíva, ale je pripravená pre tento účel. Bývať tam matka neprišla, no raz ju požiadala o pomoc, kedy prišla v noci, keď očakávali R. opitého a poslala chlapcov ku nej prenocovať. Viackrát o tom uvažovala a veľakrát ju prosila, niekedy s plačom, ale potom to na poslednú chvíľu zrušila. J. F. vypovedal, že obžalovaného nikdy nebral ako otca, ale kým bol ešte dieťa, nebolo iné riešenie ako bývať spolu. Keď bol starší odišiel preč. Teraz je v Košiciach, kde študuje na VŠ aj pracuje. Obžalovaný sa ku nemu správal občas dobre, občas horšie. Obž. keď mal vypité, tak väčšinou zmizol a nevideli ho aj niekoľko dní. Matka bola z toho nešťastná, lebo bolo treba pomáhať, pracovať. Na otázku či mal pocit, že niekto v rodine sa bojí návratu obžalovaného, keď mal vypité odpovedal, že matka mala z toho stres, bola z toho nesvoja, jasné, jednoznačne áno. Oni nevedeli kedy príde. Najhoršie bolo ten večer, kedy bol incident, čo volal aj policajtov. Obž. prišiel domov a mama ho nechcela pustiť do domu. On mal vtedy asi 13-15 rokov a pamätá si, že mal strach. V iných prípadoch to ako dieťa až tak nevnímam, býval hore na podkroví, kde sa hral na počítači alebo spal. Mama to vnímala zle, ona to celé

absorbovala. Vtedy príchody obžalovaného boli väčšinou také, že išiel do postele, teda také pasívnejšie, okrem nejakých výnimiek. Pamätá si, že mali raz nejakú diskusiu o peniazoch, financovaní, inak si nejaké hádky nepamätá. Konflikty medzi matkou a obžalovaným vznikali kvôli alkoholu a nevykonanej práci. A nevykonaná práca bola zrejme následkom toho, že obž. nebol doma. Na otázku či sa stalo, že ho obž. vyhodil z domu odpovedal, že to nebolo priamo vyhodenie. Bolo to v roku 2016, kedy prišiel domov na Vianoce. S obžalovaným mali nejakú konverzáciu s tým, že sa rozhodol, že odchádza odtiaľ a nebude tam chodiť. Vtedy bol pol roka preč s tým, že prišiel kvázi na dovolenku, na sviatky a nie tam na Vianoce pracovať. Matka obžalovaného J. U. vá vo svojej výpovedi potvrdila, že obž. má problémy s požívaním alkoholu dlhodobo, ešte z obdobia pred uzavretím manželstva s tým, že keď sa chytil piť, tak pil aj viacej dní. Keď bol opitý, tak u nej tiež prespal, čo nebolo nejak často, možno raz, dva razy za pol roka. Dom má v dedine, býva s ňou ešte syn D. U.. Krčma je blízko tohto domu. Keď obž. prišiel ku nej opitý, zazvonil, ak mu chutilo niečo zjedol a išiel si ľahnúť spať. Žiadne výtržnosti doma nerobil. Je pravda, že niekedy sa rozprával sám so sebou. Keď prišiel ku nej spať, dala to vedieť aj neveste - poškodenej, aby sa mohli oni kľudne vyspať. Ona v dome u nich nebola dávnejšie asi 3 roky. Oni prišli ku nej na Vianoce i s deťmi alebo sa pristavili väčšinou, keď išli z nejakého nákupu. Vtedy sa obž. správal normálne. Nevesta sa na neho nesťažovala. Na otázku či si myslí, že sa obžalovaného jeho deti boja odpovedala, že keď je opitý možno aj.

Pokiaľ sa obžalovaný ďalej bránil tým, že poškodená vypovedá účelovo, nepravdivo a dokázala zmanipulovať i mal. deti a ďalších svedkov, aby vypovedali v jeho neprospech, súd poukazuje na skutočnosť, že to nebola poškodená, ktorá podávala trestné oznámenie za zločin týrania. Z výpovedí poškodenej, svedkov i znaleckých posudkov vyplynulo, že sama nebola schopná konfliktné spolužitie s obžalovaným nejakým spôsobom vyriešiť, či už napr. rozvodom ich manželstva, „vyhodnením“ obžalovaného z domu, trestným oznámením, požiadanim príslušných orgánov alebo iných inštitúcií o poskytnutie odbornej pomoci a pod., ale ako východisko z tejto situácie reálne zvažovala samovraždu. Podnet na začatie trestného stíhania vychádzal zo správy lekárky J. G. X.. Táto ako svedkyňa pred súdom vypovedala, že je detskou lekárkou mal. detí R. U. a K. U., pričom v minulosti poskytovala zdravotnú starostlivosť aj deťom F.ovým. Potvrdila, že napísala lekársku správu zo dňa 14.2.2020 (na č.l. 4 spisu), ktorá bola adresovaná ÚPSVaR Banská Štiavnica s tým, že chcela dosiahnuť, aby tento ako príslušný orgán vykonal prešetrenie pomerov v rodine, začal riešiť ich situáciu a zabezpečil dohľad s cieľom pomôcť rodine a hlavne mal. deťom. Nemala síce v úmysle podávať trestné oznámenie, avšak sociálny odbor jej správu preposlal na políciu, ktorá potom začala vo veci konať. K okolnostiam podania správy uviedla, že vo februári jej volala psychologička, že boli za ňou zo školy, že treba vyšetriť tieto deti, pretože sú veľké zmeny v správaní a pod.. Následne boli za ňou i dvaja učitelia zo základnej školy. Tak si predvolala matku s deťmi, ktoré boli vtedy aj choré. U detí nikdy nevidela nejaké telesné ubližovanie, poškodenie. Chodili s matkou a občas prišiel s deťmi aj otec na preventívne prehliadky. Prehliadky mali urobené všetky. Keď prišli, boli oblečení skromne, ale čisto a neboli podvyživené. V minulosti riešili pri dcére P. mentálnu anorexiu, hľadali príčinu, bola liečená. Teraz keď žijú v prenajatom byte, odšťahovala sa z toho prostredia a je v pohode. Starší chlapec R. zostal mĺkvy, nerozprával, v škole sa správal inak. Komunikoval s ňou, keď sa ho pýtala na konkrétne otázky, ale sám aktívne nehovoril. Povedal, že je veľmi nešťastný, že otec pije. Mal také trudné myšlienky, že keď vyrastie, tak niečo urobí. Čo chce urobiť nepovedal, ale na dobré určite nemyslel. Mladší syn je povahovo iný. Matka jej povedala, že je to hrôza, že musia niekedy nocou utekať, že sa stalo, že už po nej otec strieľal. Pýtala sa matky, či majú nejaký dohľad z úradu práce, ale povedala, že nie. Tak matke povedala, že to musí oznámiť, že deti sú takto viac menej psychicky týrané, že sa boja, nevedia čo kedy bude, či bude kľud alebo krik, či majú možnosť sa v noci vyspať. Keď vidíte dve nešťastné deti, tak sa im snažite pomôcť. Matka jej tiež hovorila, že rodina je v sociálnej a hmotnej núdzi, povedala, že nedostáva peniaze od manžela, keď aj zoberie dotácie a ona nemá žiadne peniaze. Deti idú koľkokrát do školy peši, lebo im nemá dať na autobus. Ohľadne toho, že deti pracovali na statku nevidí nejaký problém. Má aj iné rodiny, ktoré takto žijú v prírode, deti pracujú s rodičmi, nemajú nejaké materiálne veľké veci a sú šťastní.

Jednoznačne možno konštatovať, že výrazne negatívne zmeny správania u mal. detí boli objektívne vnímateľné navonok a nejde o žiadnu manipuláciu mal. detí zo strany ich matky, ako tvrdí obžalovaný. V konaní boli vypočutí ako svedkovia učitelia mal. detí z Cirkevnej základnej školy sv. F. G. v U. T.. Svedkyňa R. J. A. vypovedala, že bola triednou učiteľkou mal. K. U. v prvom i druhom ročníku do 16. marca minulého roka. Maloletý bol podľa nej veľmi šikovný a pozorný dieťa, ale občas plačlivejší a citlivejší, že sa rozplakal pri drobnostiach napr. keď nemal domácu úlohu. Do školy chodil rád a mal záujem o učenie. Domáce úlohy si napísal aj v školskom klube, ak sa dalo. Záležalo mu na tom, lebo

mu bolo ľúto, že nemá, tak musela byť nejaká príčina prečo nemal napísanú domácu úlohu. Častejšie sa stalo, že nebol na vyučovanie tak štandardne pripravený ako by mal byť s tým, že videla, že je buď nevyspatý alebo niečo nie je v poriadku, bol taký plačlivejší. Raz sa vyjadril, že oco prišiel zasa opitý domov, tiež sa vyjadril, že nás pozvracal alebo vrazil, že doma majú veľa roboty, že zvieratá chovajú. Zo správania dieťaťa dedukovala, že asi museli pracovať doma viac ako bolo treba. Býval úzkostlivejší, unavenejší, čo pripisovala aj dochádzaniu do školy, lebo bola náročnejšia dochádzka z Podhoria. S matkou dieťaťa sa stretla iba raz v prvej triede a potom raz s ňou komunikovala telefonicky. Majú však EduPage, takže všetky oznámenie riešili cez to. Otca nevidela nikdy. Obaja rodičia ju mohli kontaktovať kedykoľvek aj mimo rodičovských združení. Svedkyňa J.. J. X. vypovedala, že je triednou učiteľkou mal. R. U., ktorého učí tri roky, teda od 5. triedy. On bol tichý, utiahnutý, nezapájal sa v kolektíve. Potom v 6. triede mal už také prejavy na hodinách, že nechcel odpovedať alebo sedával schúlený v lavici. Na hodinách bol nepripravený alebo nemal pomôcky, nezapájal sa. Stali sa také situácie na anglickom jazyku, kedy sa rozplakal a povedal, že aj tak angličtinu nebude potrebovať, že bude doma starať sa o zvieratá, nevidel v tom zmysel, že sa nemá prečo učiť. Tiež sa stalo, že plakal a keď mu kládla otázky nepovedal nič a potom na konci iba povedal, že bolo zle, že oco ho viezol do školy. Tiež vnímala u maloletého prejavy strachu, keď čakali na otca, ktorý mal prísť pre dieťa do školy. Matka jej volala aký má prospech, či môže prísť na rodičovské združenie, tak sa jej pýtala či sa niečo deje, že sú zvláštne situácie, či má chlapec doma nejaké zlé podmienky. Matka najprv prišla len s tým, že rodičovské združenie, tak ona sa jej potom otvorene spýtala, že vníma, že chlapec nie je v poriadku, či je v všetko OK a ona jej začala rozprávať ako vlastne žijú s manželom v spoločnej domácnosti. Vysvetľovala prečo má R. taký postoj k učeniu, že je to z toho, že otec ho nepodporuje, ako keby vzdelávanie dehonestoval. Rozprávala ako pracujú doma, ako chlapec s K.om musia robiť, že majú nejaké býky, zaháňajú ich a tiež, že ako deti vedia čo majú kedy robiť, keď hrozí nebezpečenstvo, keď ich otec chyťí nejaký amok. Keď sa jej spýtala, či to chce nejako riešiť ako deťom pomôcť, že v takých podmienkach žiť nemôže, tak jej prvá reakcia bola, že čo so zvieratami. Prišla jej akoby nedokázala ani reálne rozmyšľať, niečo spraviť a nejako sa z tejto situácie vymotať. Matka jej rozprávala aj to, že ju chcel manžel zabiť a povedala i dátum, ale si ho nepamätá. Tiež hovorila, že na ňu napr. hodí nábytok, že nechtiac alebo ju proste chyťí pred očami detí a tak. Keď sa jej pýtala či aj deti, povedala, že fyzicky ich nebije, ale núti ich do takých prác. Keď chce manžel ublížiť deťom, tak ubližuje jej. Ohľadne mal. R. kontaktovala sociálneho pedagóga školy J.. Y. a s ním hľadali riešenie. Chceli mu vybaviť psychologičku, ktorá ale potrebovala odporúčanie od obvodnej lekárky. Sociálny pedagóg kontaktoval psychologičku J.. T.. R. medzitým ochorel a tak išli k jeho detskej lekárke J.. X.. Potom ako bol otec vzatý do väzby, začalo vlastne dištančné vzdelávanie. Maloletý sa pripájal na hodiny, posielal úlohy a pomáhali mu i starší súrodenci. Do školy potom prišli až 22. júna. Teraz je úplne iný, hlási sa na hodinách, je aktívny, čo povedali aj kolegovia. Príde jej ako úplne vymenený, napr. prišiel sám za ňou, že by chcel na matematiku asistentku, že to nevie a chce to dobehnúť. Je pravda, že podávala na žiadosť polície na mal. dieťa aj písomnú správu z 10.6.2020, pričom takýto posudok písala už asi v mesiaci apríl. Potom jej to prišlo znovu mailom, tak zisťovala v škole, či má poslať ešte raz to isté alebo za aké obdobie to má byť. Čiže to písala a od kolegov získavala za to isté obdobie, čo jej povedali predtým, že do apríla. A posielala to v júni (listiny na č.l. 500 - 502 spisu). V tejto o.i. uvádzala, že na hodinách je tichý, nezapája sa, málo aktívny. Študijné výsledky sú z dôležitých predmetov priemerné, známky dobrý a dostatočný, ostatné predmety výborný. V prípade, že učivu nerozumie, neopýta sa. Viackrát nemal domáce úlohy alebo potrebné pomôcky. Dôvod prečo niečo nemá alebo zabudol alebo sa nepripravil neprezradí, ale sa uzavrie. Mnohokrát na hodinách sedí zamyslený, v strese, myšlienkami mimo. Niekedy býva roztrasený a nesústredený. Pôsobí smutne a utrápene, je uzavretý a o tom, čo prežíva nerozpráva. J.. J. Y. taktiež potvrdil, že mal. R. U. učil dva roky a vnímal ho ako zakríknutého, bez sebavedomia, väčšinou bol ticho. Učiteľka J.. X. ho oslovila vo februári s tým, že R. začína mať výkyvy nálad, plakať a pod., tak sa rozhodli pre taký postup, že oslovili psychologičku, ktorá ale povedala, že to musí ísť cez všeobecného lekára. Navštívili teda všeobecného lekára a potom sa to všetko spustilo. Potom ako bol otec vzatý do väzby nastala u mal. R. zmena správania. Bola to zmena hlavne v psychickej oblasti, ale bol aj aktívnejší na hodinách, začal sa viac hlásiť. Vie, že mu aj súrodenci začali viac pomáhať s domácou prípravou. V škole bol potom ten režim, že boli doma, tak sa s ním stretol až v júni, kedy bol s triedou na školskom výlete a mal. R. im za chvíľu porozprával všelijaké zážitky a porozprával viac ako predtým za dva roky.

Z výpovedí ďalších svedkov Y. J., S. X., W. X. nevyplývali žiadne významné skutočnosti, ktoré by prípadne spochybnili či vyvrátili tvrdenia obžaloby. Svedkyňa S. X. vypovedala, že obžalovaný chodieval do krčmy len zriedka, bežne napr. raz za pol roka a častejšie len keď skončil práce na farme, dal si tak týždeň pauzu a vtedy prišiel i 2, 3 dni po sebe. Od roku 2008 bol u nej v krčme asi 10krát. Podľa nej

ani veľa nevypil, tak 3,4 poháre vína a niekedy i niečo tvrdé miešané s kolou. Svedok J. vypovedal, že s obžalovaným sa stretli v krčme tak 2 -3krát do mesiaca a tento ani veľa nepil, dali si poldeci, pivo. Obaja potvrdili, že obžalovaný v krčme nerobil žiadne výtržnosti a nevyvolával konflikty. Z výpovedí poškodených i ďalších svedkov však vyplynulo, že obžalovaný chodieval i do druhej krčmy, ktorá je v obci Podhorie, taktiež ku rôznym kamarátom a alkohol si aj kupoval a nosil do domácnosti.

Hodnotiac výsledky dokazovania súd nemal žiadne dôvodné pochybnosti o tom, že obžalovaný sa dopustil žalovaného činu, právne kvalifikovaného ako zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. c/, ods. 3 písm. d/ Tr. zákona a preto ho uznal za vinného v zmysle obžaloby.

Pri úvahách o druhu a výmere trestu súd vychádzal z ustanovení § 34 a nasl. Tr. zák., v zmysle ktorých trest má jednak zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a zároveň má vytvoriť podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov. Trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou. Z uvedených ustanovení Trestného zákona vyplýva, že základnými funkciami trestu sú represívna, výchovná ako aj preventívna funkcia, vo forme individuálnej a generálnej prevencie. Súd prihliada najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti, na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť nápravy.

Súd mal preukázané, že obžalovaný R. U. má podľa aktuálneho odpisu registra trestov 3 záznamy. Bol uznaný vinným za prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky - alkoholu, podľa § 289 ods. 1 Tr. zákona, a to trestným rozkazom OS Žiar nad Hronom sp. zn. OT/62/2014 zo dňa 22.9.2014, ktorým mu bol uložený podmienkový trest odňatia slobody vo výmere 3 mesiace so skúšobnou dobou 1 rok a trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel vo výmere 30 mesiacov. Ďalej bol trestným rozkazom OS Žiar nad Hronom sp. zn. OT/77/2014 zo dňa 6.11.2014 uznaný vinným za prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d/ Tr. zákona a bol mu uložený trest povinnej práce vo výmere 100 hodín, spolu s ďalším trestom zákazu činnosti viesť motorové vozidlá na 1 rok. Naposledy bol odsúdený rozsudkom OS Žiar nad Hronom sp. zn. 1T/110/2015 zo dňa 1.7.2015 právoplatným 1.7.2015, a to za zločin nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 2 Tr. zák., za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 2 roky, so zaradením do ÚVTOS s minimálnym stupňom stráženia. Z výkonu trestu odňatia slobody bol podmienkovo prepustený dňa 1.7.2016 Okresným súdom Martin. Súd pri rozhodovaní o ukladaní trestu nezistil u obžalovaného žiadnu poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 Tr. zákona. Na druhej strane zistil príťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m/ Tr. zákona tzn. predchádzajúce odsúdenia za trestné činy, pričom zároveň bol odsúdený za zločin. Základná trestná sadzba podľa § 208 ods. 3 Tr. zák. predstavuje výmeru 7 rokov až 15 rokov. V zmysle § 38 ods. 5 Tr. zákona sa pri opätovnom spáchaní zločinu zvyšuje dolná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu polovicu. S poukazom na § 38 ods. 8 Tr. zákona sa úprava základnej trestnej sadzby vykoná výpočtom z rozdielu medzi dolnou a hornou hranicou trestnej sadzby. Po úprave trestnej sadzby s použitím ust. § 38 ods. 5 Tr. zák. sa dolná hranica trestnej sadzby zvyšuje na 11 rokov. Podľa záveru súdu by uloženie trestu odňatia slobody hoci aj na samej dolnej hranici trestnej sadzby bolo pre obžalovaného neprimerane prísne a na naplnenie účelu trestu, či už z preventívneho ako i prevýchovného a represívneho hľadiska bude postačovať i trest kratšieho trvania. Súd podľa § 39 ods. 1 Tr. zákona uložil trest odňatia slobody znížený pod dolnú hranicu trestnej sadzby, a to vo výmere 5 rokov. Ako mimoriadne okolnosti prípadu zohľadnil najmä spôsob konania a následok činu, kedy obžalovaný síce formálne naplnil všetky zákonné znaky skutkovej podstaty zločinu podľa § 208 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. c/, ods. 3 písm. d/ Tr. zákona, avšak z vykonaných dôkazov vyplynulo, že u poškodených nedošlo v dôsledku tohto konania k dlhodobému, či dokonca trvalému poškodeniu zdravia. Ako súd uvádzal v predchádzajúcich častiach odôvodnenia, v danom prípade išlo prakticky výlučne o psychické týranie a hoci následky na duševnom zdraví môžu byť nepochybne rovnako závažné i závažnejšie ako poruchy fyzického charakteru, v konkrétnom prípade u žiadneho z poškodených neboli diagnostikované symptómy, ktoré by mohli byť v súhrne posúdené ako „syndróm týranej osoby“ ani posttraumatická stresová porucha. Stav poškodenej J. U. a mal. K. U. bol z hľadiska psychiatrického v čase znaleckého vyšetrenia pomerne stabilizovaný a iba u mal. R. U. bola odporúčaná intervencia detského psychiatra, nakoľko u neho trvali prejavy depresívnej poruchy. Zároveň je potrebné doplniť, že na rozvoji depresívnej poruchy u pošk. J. U. i mal. R. U. sa podieľali aj ďalšie významné faktory, na čom sa zhodli obaja znalci (napr. osobnostné vrodené charakteristiky poškodených, kumulácia negatívnych životných udalostí, fyzická vyčerpanosť a pod.) a konanie obžalovaného nebolo jedinou príčinou. Súd

obžalovaného v zmysle § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, keďže v posledných 10-tich rokoch pred spáchaním činu bol vo výkone trestu odňatia slobody uloženého za úmyselný trestný čin.

Na podklade záverov znaleckého posudku č. 95/2020, ktorý vypracovala súdna znalkyňa z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria J. H. U. súd zistil, že u obžalovaného bol diagnostikovaný syndróm závislosti od alkoholu a preto je potrebné, aby mu bolo nariadené protialkoholické liečenie. Vzhľadom na skutočnosť, že súd uložil dlhší trest odňatia slobody, čím je zabezpečená vynútená abstinencia v podmienkach ÚVTOS, uložil popri treste v zmysle § 73 ods. 2 písm. d/ Tr. zák. v spojení s § 74 ods. 1 Tr. zákona aj ochranné opatrenie - ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou, ktoré potrvá kým to bude vyžadovať jeho účel.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať na Okresnom súde v Žiari nad Hronom do 15 dní od oznámenia rozsudku. Odvolanie má odkladný účinok (§ 306/2). Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku.

Odvolanie môžu podať:

- prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek výroku (§ 307/1a) a to v neprospech i v prospech obžalovaného (§ 308/1,2). V prospech obžalovaného môže podať odvolanie aj proti vôli obžalovaného (§ 308/2)
- obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka (§ 307/1b) a to len vo svoj prospech (§ 308/2)
- príbuzný obžalovaného v priamom rade, jeho súrodenci, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh (pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného), a to len v jeho prospech (§ 308/2)
- zákonný zástupca obž., opatrovník obž. a obhajca obžalovaného pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného, a to len v jeho prospech. Ak je obž. pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, môžu podať odvolanie v prospech obž. i proti jeho vôli (§ 308/2)
- štátny orgán starostlivosti o mládež pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka mladistvého obžalovaného a to len v jeho prospech a to aj proti jeho vôli (§ 345/1)
- poškodený, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody, pre nesprávnosť výroku o náhrade škody (§ 307/1c), a to v neprospech obžalovaného (§ 308/1). Ak je poškodeným právnická osoba, odvolanie môže podať len osoba oprávnená konať za právnickú osobu (§ 68)
- zúčastnená osoba pre nesprávnosť výroku o zhabaní veci (§ 307/1d), (§ 45/1)

Osoby oprávnené podať odvolanie proti niektorému výroku rozsudku môžu ho napadnúť aj preto, že taký výrok nebol urobený, ako aj pre porušenie ustanovení o konaní, ktoré predchádzalo rozsudku, ak toto porušenie mohlo spôsobiť, že výrok je nesprávny alebo že chýba. Odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť.

Podľa § 8 písm. a/, § 9 ods. 1 zákona č. 62/2020 Z.z. v znení neskorších predpisov, lehoty ustanovené zákonom alebo určené súdom na vykonanie procesného úkonu v konaní pred súdom účastníkmi konania a stranami v konaní v čase odo dňa účinnosti tohto zákona do 28. februára 2021 neplynú; v trestnom konaní to platí len o lehote na podanie oprávneného prostriedku pre obvineného, jeho obhajcu, poškodeného a zúčastnenú osobu.